

1966. jún. 1-15. teljes

60.008

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. június 1.

bb 1. megkezdődtek a szóbeli érettségi vizsgák a középiskolákban

vt/sk/s sr cz

1966. június 1.

Szerdán számos gimnáziumban és közgazdasági technikumban megkezdődött a nappali tagozaton idén végző fiatalok szóbeli érettségi, illetve képesítő vizsgája. Budapesten például ezen a napon kerültek a vizsgabizottság elé az apáczai csere jános gimnázium iv./b. és iv./c. osztályos tanulói, a kölcsey ferenc gimnáziumban a iv./c.-sek, a mórlicz zsigmond gimnáziumban a iv./d. évfolyam növendékei. Ugyancsak szerdán kezdték a képesítő vizsga szóbeli részét az i. kerületi hunfalvy jános közgazdasági technikum iv./c. és a xv. kerületi petőfi sándor közgazdasági technikum szintén iv./c. évfolyambeli diákjai.

A gimnáziumokban az érettségi vizsgák június 25-ig véget érnek. Szóbelire azokat a jelölteket bocsátották, akik legalább egy kötelező tárgyból sikeres írásbeli dolgozatot készítettek. Az a tanuló, akinek elégtelen dolgozata volt, abból a tárgyból szigorított szóbeli vizsgát tesz, ami azt jelenti, hogy nemcsak a huzott tételből kell felelnie, hanem más kérdéseket is intéznek hozzá. Az írásbeli dolgozatok eredményét egyébként - az elnök döntésétől függően - vagy a szóbeli kezdete előtt, vagy utána ismertetik a jelöltekkel. A vizsgaszabályzat értelmében egy-egy diák felelete legfeljebb 15 percig tarthat és a felkészülésre legalább 20 perc időt biztosítanak.

/-folyt.köv./

100

bb 1./ megkezdődtek...../ 1.folyt./s

az idén először érettségiznek szakosított tantervű spanyol nyelvi osztályokban. három ilyen osztály végez: egy a vi. kerületi szinyei merse páli, egy a viii. kerületi vörösmarty és egy a x. kerületi i. lászló gimnáziumban. ugyancsak az idén bocsátja ki a viii. kerületi horváth mihály téri gyakorlati gimnázium az első, matematika tagozatu osztályban végző fiatalokat.

nappali tagozaton ebben az oktatási évben - előzetes számítások szerint - a különböző típusú középiskolákban országosan mintegy 50 000 fiatal fejezi be tanulmányait.

ugyancsak szerdán kezdődött meg a dolgozók gimnáziumaiban az írásbeli érettségi vizsga. az első napon magyarból írták meg dolgozatukat a felnőtt diákok. csütörtökön készítik majd el matematikából. a dolgozók gimnáziumaiban a szóbeli érettségi vizsgákat június 20. és július 16. között tartják.
/mti/

-, -

bb 2. érik a szőlő - az üvegházban

i/1e/s la 1966. június 1.

beérett a csemege-szőlő a kertészeti és szőlészeti főiskola kísérleti üvegházában, ahol 30 tőkéen vizsgálják: melyik szőlőfajta a legalkalmasabb a hajtatásos, üvegházi termesztésre. az összehasonlító kísérletekben eddig a kék színű, igen édes frankenthal és a nagy szemű afuz ali bizonyult a legjobbnak: ezek adják a legkorábbi és a legnagyobb termést. bár a szőlőhajtatás egyelőre kimondottan tudományos célokat szolgál, a június elején még ritkaságnak számító termést természetesen értékesítik: az összesen mintegy egy mázsányi üvegházi szőlő első tételét a hét végén adják át a felszabadulás téri csemegeboltnak./mti/

-, -

- 2 -

bb 3. bolgár étterem nyílik a belvárosban

i pr/gk-lm zs 1966. június 1.

a belvárosban, a kossuth lajos téren szófia néven bolgár étterem nyílik a volt országház étterem helyén. berendezésében hagyományos bolgár népi motívumok díszítőelemeit használják. étlapján megtalálhatják majd a vendégek a bolgár konyha nemzeti specialitásait, így a különböző salátákon, gyümölcsökön és tengeri halakon kívül a bolgár juhturót, a kebabcsot, a parázs fölött sütött huskolbászkat és a mavrud tájjellegű borokat.

a bolgár zenekar hagyományos népi hangszereken húzza majd a talp alá való hórót és a racsenicát.

a szófia étterem a tervek szerint szeptember 9-én, a bolgár felszabadulási évfordulón nyílik meg./mti/

-, -

bb 4. a tiszai vagy a dunai halászsok készítenek-e izletesebb halászlét?

vid ká/sk-lm -cz 1966. június 1.

baján, a hagyományos péter-pál-napi aranyponty ünnepségen rendezik meg első alkalommal a „halszakácsok”, országos versenyét. a vetélkedőn a halászsok, valamint a halászati termelőszövetkezet csárdáinak halfőző szakácsai vesznek részt. a nyílt tüzőn bográcsban főtt halászlé, illetve pörkölt közül a legizletesebbet díjazták. ez alkalommal eldőlt az is, hogy a tiszai vagy a dunai halászsok készítenek-e izletesebb hallét./mti/

-, -

bb 6. ötven centiméteres pisztrángok a bakonyban

vid ká/sk-lm -cz 1966. június 1.

a bakony gyors vízfolyásaiba, a kigyós, a bittva és a köves patakokba, valamint a fenyőfői mesterséges tóba az elmúlt években 300 000 pisztrángot telepített az erdőgazdaság. az izletes husu hal a próbahalászatok szerint már horogra „érett”, több 50 centiméteres példányt is találtak. a már kifejlett állomány halászatát megkezdték s a halkülönlegességgel a balaton-part éttermeit látják el. sajnos az orvhalászsok is megjelentek, akik gyakran szigonnyal „dolgoznak”, a magasbakonyi erdőgazdaság ezért halóröket állított munkába./mti/

-, -

- 3 -

bb 5. fegyelmezettebbek a lakók, kevesebb a rossz vízcsap
budapesten

hi/gg/s sr cz

1966. június 1.

bizottság vizsgálta a főváros belső kerületeiben annak a tanácsi határozatnak a végrehajtását, amely szerint a bérlőkre tartozó vízvezeték-szerelési munkákat a házkezelőségek - megrendelés alapján - térítés ellenében elvégeztetik. a tapasztalatok szerint a lakosság ezt a fajta szolgáltatást csak kis mértékben veszi igénybe. a háztartások fokozódó gépesítésével ugyanis a lakók többsége inkább nagyobb munkák - mosogatók, mosdók, felszerelése, kicserélése, stb. - elvégzését kéri, azonban ilyen jellegű feladatokat a házkezelőségek részben anyaghiány miatt, részben elégszámú szakember hiján nem tudnak vállalni. a vízművek egyébként rendszeresen ellenőriztetik a lakásokban, nem csöpög-e a vízcsap, vagy a wc-tartály, s jelzésük alapján a házkezelőségek felhívják a bérlőket a hiányosságok pótlására. a lakók rendszeretétére utal, hogy a legtöbben meg sem várják a hki felszólítását, már a vízművek embereinek figyelmeztetésére gondoskodnak a hiba kijavításáról. gyakori az is, hogy a bérlők a házkezelőség közbejötté nélkül, sajátmaguk végzik el a szükséges tömitést. megfigyelhető az is, hogy amilyen mértékben növekszik a tartározott épületek aránya a fővárosban, olyan mértékben csökken a rossz vízcsapok és az egyéb, javításra szoruló felszerelések száma a budapesti háztartásokban.

a bizottságnak egyébként az volt a véleménye, hogy a házkezelőségek szolgáltatás jellegű tevékenységét jobb munkaszervezéssel, különösen pedig ugynevezett szervizkocsi beállításával még tovább lehetne növelni. /mt1/

--

- 4 -

bb. 7. az országos középiskolai tanulmányi verseny eredménye

i vt/tm/sr/gq/cz

1966. június 1.

a művelődésügyi miniszter odaitélte az 1965-66-os oktatási évi országos középiskolai tanulmányi verseny díjait, s az illetékes bizottságok javaslata alapján egyidejűleg megállapította a helyezettek sorrendjét:

a verseny díjazottjai, illetve helyezettjei a különböző tantárgyakban a következők:

magyar irodalom:

1. díj: margittai ágnes iv. o.	bp. ii. hámán k. gimn.
2. díj: véssey antal iv. o.	bp. xiv. i. istván gimn.
3. díj: sajó andrás iii.o.	bp. xiii. sallaai i. ált. isk. és g.
4. helyezett: mikó krisztina iii.o	bp. elte radnóti m. gyak. g.
5. ,, horváth iván iv. o.	bp. ii. rákóczi f. gimn.
6. ,, bóka róbert iv. o.	szeged, radnóti m. gimn.
7. ,, kovács ilona iv. o.	bp. zenei gimn
8. ,, herczeg ferenc iv. o.	bp. vi. szinyei m. ált. isk. és g.
9. ,, kolczonay katalin iii. o.	bp. elte radnóti m. gyak. gimn.
10. ,, kemény gábor iv. o.	bp. xi. józsef a. gimn.

történelem:

1. díj: schmidég istván iv. o.	bp. elte radnóti m. gyak. gimn.
2. díj: simon péter iii. o.	bp. viii. fazekas m. gyak. gimn.
3. díj: vikol katalin iv. o.	bp. ii. móríciz zs. gimn.
4. helyezett: udvarhelyi lászló iv. o.	miskolc, földes f. gimn.
5. ,, marton jános iv. o.	bp. xiv. i. istván gimn.
6. ,, lukács péter iv. o.	bp. ix. fáy a. gimn
7. ,, rényi zsuzsa iii. o.	bp. elte radnóti m. gyak. gimn.
8. ,, csiszár gyöngyi iv. o.	mátészalka, esze t. gimn
9. ,, bolla mária iv. o.	bp. xii. táncsics m. gimn.
10. ,, kiúrti béla iv. o.	cegléd, kossuth l. gimn.

a szakkörök versenyében dicsérő oklevelet nyert a bp. ii. rákóczi ferenc g. történelem szakköre.

/folyt. köv./

8 03/-n

-5-

le

bb. 7. / az ország középiskolai.... 1. folyt./ gy

A./ általános tantervű osztályok versenye

orosz nyelv:

1. díj: köves katalin iv.o.	bp. 11. mórlicz zs. gimn.
2. díj: róbel sándor iv.o.	bp. vi. kölcsey f. gimn.
3. díj: fejér ildikó iv.o.	bp. i. szilágyi e. gimn.
4. helyezett: ivánfalvi györgy iv.o.	sárospatak, rákóczi f. gimn.
5. ,, szabó imre iv.o.	bp. kandó k. híradásip. techn.
6. ,, boznár judit iv.o.	nagykörös, arany j. gimn.
7. ,, pogonyi lajos iv.o.	hatvan, bajza j. gimn.
8. ,, meyeri istván iii.o.	szeged, jate ságvári e. gyak. g.
9. ,, czakó miklós iv.o.	kiskunfélegyháza, petőfi. s. g.
10. ,, horváth éva iv.o.	bp. vii. madách i. gimn.

B./ orosz nyelvi szakosított osztályok versenye:

1. díj: somogyi katalin iv.o.
és horváth katalin iv.o.	bp. elte radnóti m. gyak. gimn.
2. díj: bodonhelyi zsuzsa iv.o.	bp. ix. móra f. gimn.
3. díj: pék sándor iv.o.	debrecen, bethlen g. közg. techn.
4. helyezett: l. auré clarisse iv.o.	bp. viii. fazekas m. gyak. gimn.
5. ,, kun lászló iv.o.	sárospatak, rákóczi f. gimn.
6. ,, árus erika iv.o.	békéscsaba, róza f. gimn.
7. ,, zombai ildikó iv.o.	szolnok, verseghy f. gimn.
8. ,, tatár róza iv.o.	hódmezővásárhely, bethlen g. g.
9. ,, pridalkó dezső iv.o.	cegléd, kossuth l. gimn.
10. ,, kovács jeno iv. o.	pécs, nagy l. gimn.

matematika

1. díj: lovász lászló iv.o.	bp. viii. fazekas m. gyak. g.
2. díj: pelikán józsef iv.o.	- ,, -
3. díj: laborczi zoltán iii.o.	bp. főv. iskolászanatórium
4. helyezett: havas jános iii.o.	bp. xiii. berzsenyi d. gimn.
5. ,, lippner györgy iv.o.	bp. viii. fazekas m. gyak. gimn.
6. ,, surányi lászló iii.o.	- ,, -
7. ,, vesztergombi katalin iv.o.	- ,, -
8. ,, berkes istván iv.o.	- ,, -
9. ,, elekes györgy iii.o.	- ,, -
10. ,, lamm péter iv.o.	bp. 11. rákóczi f. gimn.

/folyt. köv./

8.10/-n

-6-

le

bb. 7. / az országos középiskolai... 2. folyt./ gy

fizika:

1. díj: lovász lászló iv.o.	bp. viii. fazekas m. gyak. gimn.
2. díj: tüttő péter iv.o.	bp. v. eötvös j. gimn.
3. díj: pusztai józsef iv.o.	kaposvár, táncsics m. gimn.
4. helyezett: ágoston lászló iv.o.	bp. kandó k. híradásipari techn.
5. ,, herényi istván iv.o.	bp. xiv. i. istván gimn.
6. ,, székely endre iv.o.	bp. úteg u. vill. ip. techn.
7. ,, pelikán józsef	bp. viii. fazekas m. gyak. g.
8. ,, bálint györgy iv.o.	bp. úteg u. vill. ip. techn.
9. ,, iváncsy szabócs iv.o.	miskolc, vill. en. ip. techn.
10. ,, vicsek tamás iv.o.	bp. xiv. elte radnóti m. gimn.

földrajz:

1. díj: szücs andrás iv.o.	oroszháza, táncsics m. gimn.
2. díj: puskás zuárd iii.o.	cegléd, kossuth l. gimn.
3. díj: nagy margit iv.o.	bp. kölcsey f. gimn.
4. helyezett: cseicsner endre iii.o.	esztergom i. istván gkmn.
5. ,, raum lászló iii.o.	bp. 11. rákóczi f. gimn.
6. ,, fodor istván iii.o.	jászberény, kállai é. gimn.
7. ,, plihál katalin iv.o.	szfahérvár, hunyadi m. közg. t.
8. ,, rajtár mária iii.o.	oroszháza, táncsics m. gimn.
9. ,, juhász gizella iii.o.	tiszaföldvár, hajnóczy j. gimn.
10. ,, mensáros péter iii.o.	debrecen, elte kossuth l. gy. g.

kémia:

1. díj: majoros gábor iii.o.	bp. elte apáczai cs. j. gimn.
2. díj: gyócsy lászló iii.o.	kaposvár, táncsics m. gimn.
3. díj: dévai istván iv.o.	nyiregyháza, vasvári p. gimn.
4. helyezett: réz etelka iii.o.	szfahérvár, hunyadi m. közg. t.
5. ,, herényi katalin iii.o.	bp. elte ságvári e. gyak. gimn.
6. ,, nikolics károly iv.o.	sopron, széchenyi i. gimn.
7. ,, bártnai tamás iv.o.	bp. v. eötvös j. gimn.
8. ,, kató ilona iii.o.	ujszász, gimnázium
9. ,, gurmai péter iv.o.	bp. xiv. i. istván gimn.
10. ,, móra melinda iii.o.	szolnok, verseghy f. gimn.

/folyt. köv./

8.22/-n

-7-

ge
le

le

bb. 7. / az országos középiskolai.... 3. folyt./ gy

biológia:

1. díj: bécsi judit iv.o. szombathely, savaria gimn.
2. díj: jóó zsuzsanna iv.o. bp.x.i. lászló gimn.
3. díj: szabó csilla iv.o. sopron, berzsényi d. gimn.
4. helyezett: zalányi sámuél iii.o. szeged, radnóti m. gimn.
5. ,, hardicsay gábor iv.o. bp.viii. fazekas m. gyak. gimn.
6. ,, mikita jános iii.o. eger, gárdonyi g. gimn
7. ,, csuták jános iii.o. tiszasasvári gimnázium
8. ,, nyárasdy ida iv.o. bp. ette ságvári e. gyak. gimn.
9. ,, kuti éva iv.o. bp.x. i. lászló gimn
10. ,, szenicza katalin iii.o. gyula, erkel f. gimn.

gazdasági számtan:

1. díj: várfalvi istván iv. o. szhely, berzsényi d. közg.t.
2. díj: schuszter margit iv.o. bp.széchenyi i. közg. techn.
3. díj: szenczi edit iv.o. miskolc, berzeviczy g. közg.t.
4. helyezett: simon erzsébet iv.o. eger, alpáry gy. közg. techn.
5. ,, dózsa emília iii.o. szolnok, vásárhelyi p. közg.t.
6. ,, torma rozália iii.o. szeged, körösy j. közg. techn.
7. ,, lukács zoltán iv.o. pápa, jókai m. közg. techn.
8. ,, tóth judit iv.o. bp. teleki b. közg. techn.
9. ,, vincepap mária iv.o. eger, alpáry gy. közg. techn.
10. ,, kulcsár dezső iv.o. szhely, berzsényi d. közg. techn.

könyvvitel:

a./ ipari könyvvitel:

1. díj: száz ida iv. o. szolnok, vásárhelyi p. közg.t.
2. díj: petschnig mária iv.o. pécs, radnóti m. közg. techn.
3. díj: terék sarolta iv.o. szolnok, vásárhelyi p. közg.t.

/folyt. köv./

8.28/-n

-8-

9³=Be

bb. 7. / az országos középiskolai...4. folyt./ gy

b./ mezőgazdasági könyvvitel:

1. díj: a bizottság nem javasolta kiadását
2. díj: balogh pálna iv.o. debrecen, bethlen g. közg. techn.
3. díj: polgári klára iv.o.

c./ belkereskedelmi könyvvitel:

1. díj: a bizottság nem javasolta kiadását
2. díj: aranyosi józsef iv.o. miskolc, berzeviczy g. közg.t.
- és zsák ágnes iv. o. bp. földes f. közg. techn.
3. díj: németh miklós iv.o. miskolc, berzeviczy g. közg.t.

d./ szövetkezeti könyvvitel:

1. díj: perendi erzsébet iv.o. szekszárd, bezerédi i. közg.t.
2. díj: molnár etelka iv.o. kecskemét, berkes f. közg. t.
3. díj: váradi magdolna iv. o. szekszárd, bezerédi i. közg.t.

e./ közlekedési könyvvitel:

a bizottság a díjat kiadását nem javasolta.

/mti/

8.30/-n

-9-

9³=Be

bb. 8. filmfelvevővel a moszkvába induló baranyai különvonat
nyomában
vid hné/fm/qy/cz 1966. június 1.

az mszbt és a hazafias népfőnt szervezésében júniusban baranyai különvonat indul pécsről a szovjetunióba: a barátság vonattal 200 falusi és 120 városi dolgozó utazik a baráti országba, moszkva-Kijev utvonalon, a falusi dolgozók 96 százaléka termelőszövetkezeti dolgozó, a barátság-vonaton utazik a megyei tanács fotó-filmlaboratóriumának munkatársa is, aki az indulástól a visszaérkezésig filmfelvevőgéppel kíséri nyomon a látogatás eseményeit, az mszbt és a hazafias népfőnt fotópályázatot is hirdet a résztvevők számára, majd a legsikerültebb felvételekből kiállítási tablókat készítenek, a látogatásról készülő filmet és a tablókat a visszatérés után elhangzó élménybeszámolókon, klubesteken mutatják be az érdeklődőknek./mti/

bb. 9. félévszázados hallgatás után vallott a nyirábrányi meteorit
i tz/qk/vq/qy/bs 1966. június 1.

most fejeződött be az eötvös Loránd tudományegyetem ásványtani tanszékén annak a meteoritnak a vizsgálata, amelyet nemrég dr. Csallány Dezső kandidátus, a szabócs-szatmár megyei múzeumok igazgatója küldött fel nyíregyházáról. Ez a meteorit 1914-ben hullott le nyirábrány környékén, az akkor feljegyzések szerint azon a napon este 7 óra tájban szabályszerű tűzgömb jelent meg az égbolton, hatalmas fénycsóva alakjában vonult rajta végig, majd messzehangzó dörrenések közepette szétrobbant. akkor még senki sem sejtette, hogy ennek a robbanásnak az a repszdarabja, amelyet a nyíregyházi múzeumban gondosan megőriztek, milyen különleges értéket képvisel önmagában is és a belőle kiolvasható tanulság révén is.

a vizsgálat ugyanis megállapította, hogy ez az 1 100^g grammos égi lövedék ugynevezett amfoterit, vagyis a meteoritoknak ahhoz az átmeneti jellegű csoportjához tartozik, amelyből eddig mindössze vagy huszat találtak az egész világon.

/folyt. köv./

8.57/-nn

-10-

10³ Be

bb. 9./félévszázados hallgatás után... 1. folyt./ gy

ugyanakkor újabb meggyőző bizonyítékát is szolgáltatja annak az elméletnek, amelyet a tanszék vezetője, Sztroky Kálmán Imre professzor csaknem egy évtizede dolgozott ki a kozmikus testek átalakulásainak, fejlődésének, törvényszerűségeivel kapcsolatban.

eszerint a meteoritok legkevésbé fejlett, az eredeti állapotól még a legkisebb mértékben eltérő típusa a szénhidrogént tartalmazó, szerves anyagotartalmú meteorit. ha a kozmikus test a továbbiakban megfelelő körülmények közé kerül, megkezdődhet benne a redukció: egyre csökken a szénhidrogéntartalma, viszont megjelenik a fémvas, a nikkelvas, valamint a vasszulfidok. ezután következik az átalakulás végső szakasza, amelyet az „extra-redukált”, meteoritok jeleznek: a széntartalom ezekből már teljesen hiányzik.

ezen a fejlődésen - az elmélet szerint - nem minden meteorit megy keresztül, azt hogy valamelyik egyáltalán megindul-e, s ha igen, meddig jut el ezen az úton, azt kizárólag a reá ható külső tényezők határozzák meg, pályáik azonban annyira különbözőek, hogy talán két meteor sem kering az űrben, amelynek közös sors jutott volna osztályrészül.

a nyirábrányi meteoritban az elemzés 0,2 súlyszázaléknyi tiszta szenet, némi fémvasat és vasszulfidot talált, tehát benne egy meglehetősen kezdeti láncszeme testesül meg annak az átalakulásnak, amely - a magyar elmélet szerint - az eredeti szerves anyagotartalmú meteoritoktól az extra-redukált meteoritokig vezet./mti/

w

..

bb. 10. korszerűsítik szeged legfontosabb utvonalát

vid tné/szf/qy/bs

1966. június 1.

szeged legfontosabb, legforgalmasabb utvonalát, a Kossuth Lajos sugárutat, a Budapest-Belgrádi főút átkelési szakaszát, mintegy 30 millió forinttal költséggel korszerűsítik, a nagyforgalmu sugárut kopott kockakő burkolatát felszedik, s helyette két méterrel szélesebb aszfalt burkolatot öntenek, egyúttal felújítják a közvilágítást, s az egész utvonalat parkosítják.
/folyt. köv./

9.00/-n

-11-

10³ Be

bb. 10./korszerűsítik szeged.... folyt./ gy

a modernizálásnak sajnos áldozatul esnek a széles sugárú hatalmas lombos fái. négy fasor közül a két belsőt már kivágták. megkezdtek a közvilágítás korszerűsítését is: a régi izzókat higanygőz lámpákkal cserélik fel. a korszerűsítés után lényegesen megnő az út átvezető képessége./mti/

..

bb. 12. Légi uton szállítják exportra a kiskunsági földiepret

vid ká/sk/gy/cz

1966. június 1.

a kiskunság nagy kiterjedésű epreskertjeiben bőséges az ideai termés. az utóbbi napok csapadékos, hűvös időjárása késleltette ugyan az érést, s így az áru tömeges megjelenését a következő napokra várják a kereskedelmi szervek. a gyümölcsből más évekhez viszonyítva már eddig is jóval több került értékesítésre. a bács megyei felvásárlótelepekről szinte naponta indulnak a számóca-szállítmányok az ország minden területére, illetve exportra. nyolc állam vásárolja a kiskunsági földiepret. svédországba, finnországra és a szovjetunióba repülőgéppel utazik a friss gyümölcs, a közelebbi országokba pedig hűtővagonokkal továbbítják az epret. eddig 18 vagon kiskunsági földiepret exportáltak./mti/

..

bb. 14. magyarányu műemlékvédelem székesfehérvárott

vid j/fm/gy/cz

1966. június 1.

a székesfehérvári városi tanács végrehajtó bizottsága a harmadik ötéves terv idejére nagyszabású műemlékvédelmi tervet dolgozott ki. még az idén megkezdik az árpád-kori magyar kápolna feltárását és a népköztársaság uti várfalpark helyreállítását. rendbehozzák a cisztercita templom homlokzatát. a tervidőszak végéig felújítják a város két értékes műemlékét: a barokk stílusú székesegyházat és a görögkeleti templomot. részletes tervet dolgoztak ki a török-udvar és a piac-téri várfalmaradványok megmentésére is./mti/

..

9.06/-n

10⁰⁰ 3e

-12-

3e

bb. 11. új budapesti atlaszt készít a kartográfiai vállalat

i tzőgk/ki/gy/bs

1966. június 1.

a kartográfiai vállalat térképészeti számos, kifejezetten hazai vonatkozású térképen dolgoznak.

megkezdtek az előmunkálatokat budapest atlaszának elkészítéséhez. az eddigi, viszonylag nehézkesen kezelhető, túlságosan apróbetűs térképlapok helyett most új formára átterve részletesebb, az eddigieknél több adatot tartalmazó atlaszt kívánnak összeállítani. a tervek szerint 48 oldal lesz benne, amelyen feltüntetnek minden idegenforgalmi szempontból fontos létesítményt, szállodákat, gyógyfürdőket, múzeumokat, színházakat, más kulturális intézményeket, stb. külön melléktérképeket csatolnak hozzá, többek között a margitszigetről, a városligetről, a belvárosról, a várról, stb. az atlasz remélhetőleg már jövőre megjelenik.

régi hiányt pótol majd a magyar megyék atlasza. hazánk összes községeit ugyanis eddig csak a drága világatlaszban vagy a nehézkesen kezelhető államigazgatási falitérképen lehetett megtalálni. az új olcsó atlasz viszont tartalmazza a legsebb településeket is. néhány térképlapon olyan általános tudnivalókat is feldolgoznak benne, mint például a népsűrűség, az ipar, a bányászat, a mezőgazdaság helyzete, az éghajlat, a csapadékviszonyok, stb.

a turisták számára elkészítik Magyarország idegenforgalmi atlaszát. ebben feltűntetik a határátlépő helyeket, a benzinkutakat, a szállodákat, az üdülőhelyeket, a gyógyfürdőket, a kempingeket, stb. a térkép nyomán a turisták megtalálhatják a legfontosabb vadász- és horgászterületeket, a lovasiskolákat, a jelentősebb borvidékeket, a barlangokat és más természeti érdekességeket, valamint a színházakat, a múzeumokat és a képtárakat is. az atlasz térképei eligazítják a külföldi és hazai látogatót a fővároson kívül olyan fontos idegenforgalmi góccokon is, mint szeged, debrecen, pécs, eger, veszprém, esztergom, visegrád, tihany, siófok, a duna-kanyar, stb. a szöveges részben közlik az egyes műemlékek, váromok, stb. történetét bemutatják a népviseleteket és a népszokásokat is.

/folyt. köv./

9.12/-n

10⁵⁰ 3e

-13-

3e

bb. 7. /uj budapesti.... 1. folyt./ gy

kifejezetten a magyar térképészet nagy hagyományait ki-
vánják megbecsülni azzal, hogy összeállítják a magyarországról
készült régi térképek gyűjteményét. fakszimilében teszik közzé
a középkori magyar térképeket, kezdve Lázár deák alkotásaival.
minden egyes térképhez magyarász és méltató szöveget csatolnak.
/mti/

.-.

bb. 13. a termelés koncentrálását is segíti a tsz-ek új tervezési
rendszere - felmérés a szerződés-kötések néhány tapasztalatról

i ie/gk/ká/gy/cz

1966. június 1.

a földművelésügyi minisztérium statisztikai és számítás-
technikai igazgatósága felmérte a termelőszövetkezetek új terve-
zési rendszerének várható hatását a termelés alakulására, mint
ismertetes, a szövetkezetek ideai termelési terve már nem az or-
szágos előirányzatok központi, illetve megyei felbontására,
hanem a tsz-ek és a termeltető, felvásárló vállalatok kereske-
delmi kapcsolatára épül. bár a felmérés csak a 12 kiemelt
növény termelésére - február végéig megkötött, a- az előirány-
zott terület 92 százalékára szóló - szerződések adataira vonatko-
zik, már ezekből is megállapíthatták, hogy az új tervezési rend-
szer kedvező feltételeket teremt a termelőszövetkezetek önállóbb
gazdálkodásához, helyi adottságaik fokozottabb figyelembevételé-
hez.

ennek megfelelően már az idén némileg megváltozik, elő-
nyösebben alakul a termelés területi elhelyezése. a részletesen
megvizsgált - összesen több mint félmillió holdat elfoglaló -
tizenkét növény többségét az idén koncentráltabban, azaz kevesebb
helyen, de egy-egy helyen nagyobb mennyiségben termelik. általában
azokban a megyékben, ahol a természeti adottságok vagy a hagyomá-
nyok következtében eddig is aktívan foglalkoztak a illető nö-
vényekkel, most tovább nőtt ennek a vetésterülete, ott viszont,
ahol eddig is csak kismértékű volt a termelése, ez még tovább
csökkent, vagy teljesen meg is szűnt.

/folyt. köv./

Se

9.20/-n

-14-

10⁵⁵ Se

bb. 13. /a termelés koncentrálását.... 1. folyt./ gy

a fűszerpaprika eddig is csak egyes megyék növénye volt,
de termelése most még jobban összpontosul az erre legalkalmasabb
vidékeken. országos vetésterülete a szerződések szerint egyhar-
maddal nagyobb a tavalyinál, s ennél is jóval nagyobb arány-
ban, csaknem kétszeresére növekedett a „szegedi paprika”, hazá-
jában, csongrád megyében, amely az idén előreláthatóan az összes
fűszerpaprika-termelés felét adja. a másik 50 százalék zöme
bács és tolna megyéből kerül ki. négy megye abbahagyta a fűszer-
paprika eddig is csak néhány száz holdra elaprózott termelését.
a rostlen termesztésére ujabban veszprém és zala megye speiccia-
lizálódik: 1963 óta 80, illetve 130 százalékkal növelték ennek
a növénynek a vetésterületét. -az idén az egész rostlentermelés
82 százaléka ezekben, valamint fejér és somogy megyében
koncentrálódik, s bár országosan a tavalyinál valamivel nagyobb
területre szerződtek, három megyében egyáltalán nem termelnek
rostlent.

az új tervezési rendszer még szembe-tűnőbb fejlődést
eredményezett a szerződéses növények termelésének üzemi koncentrá-
lásában. a legjellemzőbb ez a bükkönyféléknél, amelyeknek az
egy-egy tsz-re jutó átlagos területe a szerződés-kötési adatok
szerint csaknem kétszerese a tavalyinak. országsszerte mintegy 40
százalékkal nagyobb területre kötöttek szerződést, s az egészsé-
ges koncentráció folyamatát jelzi, hogy ezt a jóval nagyobb meny-
nyiséget mintegy négyszázzal kevesebb tsz-ben állítják elő.

az adatok szerint a termelőszövetkezetekben általában
csökken a termelés elaprózottsága, a kevesebb számu, de egyenként
nagyobb területen termesztett növényre is a tsz-ek több munkaesz-
közt és szakértelmet fordíthatnak, jobban hasznosíthatják a
nagyüzemi gazdálkodás üzemszervezési és egyéb előnyeit./mti/

.-.

n

Se

9.35/- n

-15-

10⁴⁰ Se

bb. 15. öt év alatt 130 millió forint értékű társadalmi munka
bács-kiskun megyében

vid gk/fm/gy/cz

1966. június 1.

huzamosabb idő óta egyenletesen fölfelé ivel a társadalmi munkavégzés grafikonja bács-kiskun megyében. 1961-ben még alig több mint 11 millió, 1963-ban, 30,5 millió, a múlt évben pedig már 36 millió forint értékű társadalmi munkával segítették a megye lakosai a város- és községfejlesztést.

főleg a megyeszerte kiépülő ivóvízművek csőhálózatának lefektetését, az utak és a járdák korszerűsítését, a parkok és ligetek létesítését, valamint a művelődési otthonok építését segítették eddig. számos kiemelkedő társadalmi megmozdulás színhelye volt a megye a közelmúltban. nem egyszer előfordult, hogy a társadalmi munkások száza szorgoskodtak napokig, ~~öt~~ hetekig egy-egy fontosabb létesítmény kivitelezésénél. így volt ez többek között kalocsán, kiskörösön, dunavecscén, ahol csupán a vízvezetékcsövek fektetésénél milliós megtakarítást értek el ily módon. a kecskeméti több mint hatvan utcában végezték el a pormentes makadámút építésének földmunkáit. a felsőszentivániai és a mórlicgátiak a művelődési otthonok építésénél segédkeztek. baján a vén-duna és a sugovica strandjainak rendezését, környékének parkosítását végezték el a lakosok az üzemek és az iskolák társadalmi ~~új~~gárdjai.

a megyében az utóbbi öt évben végzett társadalmi munka értéke összesen 130 millió forint volt. ez a szép eredmény mintegy alapja, biztosítéka az újabb, s az eddigieknél nem kevésbé jelentős községfejlesztési feladatok elvégzésének. nagyjából ugyanis a harmadik ötéves terv idejére esik a vidék járási központjainak és nagyobb községeinek teljes közművesítése. egy sor községben például a minden utcát érintő vízvezeték-hálózat építését kell befejezni, más községekben pedig a járdahálózat és a belterületi utak korszerűsítésével akarnak végezni. továbbra is ezeken a területeken nyílik a legnagyobb lehetőség társadalmi munkára./mti/

..

9.42/-n

-16-

lo 7 2 el

bb. 30. elutazott budapestről az unesco főigazgatója

t ms/lk/gy/bs

1966. június 1.

rené maheu, az unesco főigazgatója, aki az unesco végrehajtó tanácsának üléséhez alkalmából tartózkodott magyarországon, szerdán reggel elutazott budapestről. a ferihegyi repülőtéren mód páter, a külügyminiszter első helyettese, dr. jóboru magda a magyar unesco bizottság elnöke, tamás aladár, hazánk állandó unesco képviselője, valamint a külügyminisztérium és a magyar unesco bizottság több vezető munkatársa búcsúztatta./mti/

..

bb. 19. felkészülnek az új gabona fogadására - új raktárak, nagyteljesítményű szárítógépek - bértárolási szerződés a termelőszövetkezetekkel

vid ká/sk/gy/cz

1966. június 1.

két-három hét múlva megindulnak az első aratógépek a gabonátárlákon, megkezdődik az új termés betakarítása, a kenyérnekvaló fogadására országszerte felkészültek. borsodban, az ország legészakibb vidékén arra számítanak, hogy esős időjárásban is kell majd aratni, s ezért 12 farmer szárítón kívül sárospatakon és mezőkövesden a bodrogközi, illetve a délborsodi tsz-ek nedves gabonájának szárítására két nagyteljesítményű gépet helyeznek üzembe. naponta 75 vagon nedves gabona víztartalmát tudják ily módon csökkenteni. az átvévi helyeken megkezdtek a raktárak fertőtlenítését, tisztítását, s hozzáláttak a mérlegek javításához, a nedvességvizsgálók hitelesítéséhez. a megyében 12 új raktárat is építenek.

a győr-sopron megyei gaonafelvásárló és feldolgozó vállalat a tavalyinál rövidebb idő alatt nagyobb mennyiségű gabona felvásárlására, tárolására készül fel. előreláthatóan a harmadik negyedévben 12 000 vagon kenyér- és takarmánygabona fut be a vállalat raktáraiba. ilyen mennyiséget saját raktáraiban elhelyezni nem tud, ezért több állami gazdasággal és termelőszövetkezettel bértárolási szerződést kötött. ideiglenesen a malmok és keverőüzemek udvarain is prizmáznak gabonát, s a halmokat ponyvával takarják. a felvásárlás meggyorsítására az idén először a termelőszövetkezetekkel kötött megállapodás alapján 3 000 vagon gabonát közvetlenül a kombájnok alól vesznek át. így a termelőszövetkezeteknek nem kell kombájnszerűre szállítani a termést és a tisztításért csak minimális díjat számol fel a vállalat. meggyorsítja az átvételt az is, hogy több malomban külső garatokat építettek, amelyekbe a teherautók, pótkocsik ömlesztve üríthetik terhüket./mti/

..

9.59/-n

-17-

lo 8 2 el

bb. 16. szondák a tüzfalban - rendszeresen mérik a szén hőmérsékletét a tatabányai bányákban

vid tné/szf/qy/bs

1966. június 1.

a tatabányai szénmedencében több évi sikeres kísérlet után most már rendszeresen mérik a szénfal hőmérsékletét. a geofizikai módszerű, ugynevezett termikus mérések célja az, hogy kikutassák a tüzveszélyes góccokat. a fontos tudományos munkához a miskolci nehézipari műszaki egyetem olyan nagy pontosságú, termikus mérőműszert készített, amely a század fok hőmérsékletingadozásokat is pontosan, megbízhatóan regisztrálja.

a különleges érzékenységu műszerrel az öngyulladásra hajlamos, régi, már beiszapolt munkahelyek közelében vizsgálják a szénrétegek hőmérséklet-ingadozását. a szénfalba három-öt méter mély lyukakat fúrnak, s ezeken keresztül sikerül megállapítani, hogy a terület tüzveszélyes-e, s elrendelhetik az esetleges tüzfészkek felszámolását.

eddig már több tizezer hőmérsékletmérést végeztek és 24 tüzfészket számoltak fel./mti/

..

bb. 17. óriási játékvasutat szerkesztett egy békéscsabai munkás

vid hné/szf/qy/bs

1966. június 1.

gyermekkorai álmát váltotta valóra boross zoltán békéscsabai munkás: négy négyzetméter alapterületen óriási játékvasutat épített. a kétgyermekes édesapa három éve dolgozik a hatalmas játékvasut összeszerelésén. estéit, vasárnapjait barkácsolással tölti. gyermekkorában dorog környékén élt, ezért ezt a vidéket mintázta meg kicsiben. a pályán nyolc sín páron futnak gombnyomásra a személy- és tehervonatok. alul- és felüljárók, pályaudvar, posta, órház, kerekeskut, galambduc és egyéb apróságok egész sora látható a játékvasuton és környékén. a sorompók is gombnyomásra működnek. a műutakon parányi személy- és tehergépkocsik várakoznak. a tehervonatok fát, szenet és dorog környékének egyéb természeti kincseit, szállítják./mti/

..

10.16/-n

10.17. zll

-18-

bb. 18. teljes kapacitással termel az istenmezei új bentonitbánya

vid tné/szf/qy/bs

1966. június 1.

istenmezején az idén új telepen kezdte meg a bentonit termelést a mátrai érc- és ásványbánya vállalat. a rosszküttetői telepen, ahol körülbelül 15 évig termelték ezt a fontos nyersanyagot, abbahagyták a munkát és újabb, gazdagabb telepen, hangybolyoson nyitottak bányát. az a mező adja az idén a vállalat bentonittermelési előirányzatának teljes egészét, mintegy 70 000 tonnát. az istenmezei bányászok jól dolgoznak, az első negyedévben mintegy kétezer tonnával túlteljesítették esedékes tervüket.

az istenmezei bentonit fontos exportcikk. hatvan százalékát nyersállapotban, husz százalékát őrölve külföldre küldik./mti/

..

bb. 20. népi ellenőrként működnek az „ifjúsági radarszolgálat”, aktívái békésben

vid j/fm/qy/cz

1966. június 1.

hazánk felszabadulásának 20. évfordulója az országban elsőnek békés megyében alakították meg a kis fiatalok az „ifjúsági radarszolgálatot”, „megyeszerte 200 „radarrodán”, 2 500 társadalmi munkás tevékenykedett. a munkahelyen és a magánéletben példamutatóan viselkedő fiatalok vállalták, hogy munkaterületükön felhívják a figyelmet a mulasztásokra, a pazarlásra, javaslatokat tesznek az önköltség csökkentésére, a drága importanyagokkal való helyes gazdálkodásra.

az eredmények igazolják, hogy békés megyében igen hasznosan tevékenykedett az ifjúsági radarszolgálat. az iparban, a mezőgazdaságban, az intézményekben 15 hónap alatt 30 millió forint értékű anyag, eszköz, termék gazdaságos kihasználásához járult hozzá a „radarszolgálat”, a dāv-nál például hárommillió forint értékű elfekvő alkatrészt tártak fel és értékesítettek, a békéscsabai téglagyárban 40 félredobott rossz csillót szedtek össze, javítottak ki és ezzel hozzájárultak a szállítási kapacitás növeléséhez.

az „ifjúsági radarszolgálat”, eredményeire felfigyeltek a megyei szervek, a népi ellenőrzési bizottság, s megszűletett a határozat: az „ifjúsági radarszolgálat”, ezentúl a népi ellenőrzési bizottságon belül működik. az iskolákban az uttörő radarszolgálat szervezése is megkezdődött; itt az aktívák elsősorban az iskolai magatartásban, a tanulásban segítik a kispajtásokat./mti/

..

10.24/-n

10.25. zll

-19-

bb. 21. ötvézezer kötettel gyarapodnak a szakszervezeti könyvtárak komárom megyében
vid qg/fm/qy/cz 1966. június 1.

a szakszervezetek komárom megyei tanácsa elkészítette a szakszervezeti könyvtárak harmadik ötéves fejlesztési tervét. jelenleg husz önálló és nyolcvanhárom fiókkönyvtár működik a szakszervezetek kezelésében. a megye munkásainak 14,3 százaléka olvasója a könyvtárnak és 162 000 kötet között válogathatnak.

a program szerint a harmadik ötéves tervben a könyvtárak nagyrészt korszerűsítik, bővítik, modernizálják az olyan kis települések, mint annavölgy, tokod-altáró, csolnok és ebszönybánya könyvtárait is. dorogon külön gyermekkönyvtárat nyitnak és bővítik a tatabányai bányászgyermek-könyvtárat is. fejlesztik, gyarapítják az építőipari, a vegyipari és a vasas üzemek könyvtárait. a vasutasok részére komáromban tízezer kötetes központi könyvtárat létesítenek.

az ötéves terv végéig ötvézezer új kötetet kapnak a szakszervezeti könyvtárak. arra számítanak, hogy a tervidőszak végére a megye munkásainak 25 százaléka beiratkozott olvasója lesz ezeknek az intézményeknek. el akarják érni, hogy a kölcsönzött kötetek száma kétszeresére emelkedjék./mti/

..

bb. 22. fejlesztik a zalai helyi ipari vállalatokat

vid lk/szf/qy/bs

1966. június 1.

zala megyében a tanács irányítása alá tartozó valamennyi vállalatot fejlesztik, korszerűsítik a harmadik ötéves terv időszakában.

a nagykanizsai finommechanikai és javító vállalat miniatűr villanyégőgyártó üzemét épít, amely a terv szerint még ebben az évben elkészül. az egyesült izzó szaktanácsai alapján épülő üzemből az autókhoz és traktorokhoz szükséges kis égőket állítanak majd elő. ezzel a vállalat termelési értéke 15 millió forinttal emelkedik. ugyancsak 15 millió forint értékű termelés-növekedéssel számolnak a tófeji kerámiaüzem bővítésének eredményeképpen is.

/folyt. köv./

- 20 -

10.30/-n
1104 2el'

bb. 22. fejlesztik a zalai.... 1. folyt./ gy

lentiben a fűrészüzem hulladékának hasznosítására építenek hulladékfeldolgozó üzemet. a zalaegerszegi cserépkályhaágárban megkezdik a vulkolor elnevezésű szigetelő burkoló lapok gyártását. az exportlehetőségek kihasználására zalaegerszegi korszerű gyümölcsaszalót építenek. előzetes számítások szerint a helyi ipari üzemek fejlesztésével és korszerűsítésével további kétezerrel nő az ipari munkások száma a megyében./mti/

..

bb. 23. visszahódítja a szövőszék a baranyai lányokat

vid lk/szf/qy/bs

1966. június 1.

a baranyai népművészeti párnák, terítők, étkezőkészletek, falvédők egész nyugat-európában, sőt ausztráliában is keresettek. a szép szőtt szoknyákat öt éve a szovjetunió is rendszeresen vásárolja, az idén 14 ezret rendelt. az első háromezres tételt rövidesen utnak indítják. bemutatásra kész az 1967-es mintakollekció is, amely huszonhét különböző fazon és anyagváltoztatott kínál. a szovjet kereskedelmi szakemberek nagy tetszéssel fogadták az új mintákat, amelyek közül az eddigőtől eltérően nemcsak szoknyák, hanem bluzzal kiegészített garnitúrák is vannak.

néhány esztendővel ezelőtt még arról beszéltek a megyében, hogy gazda nélkül maradnak a szövőszékek, a fiatalok nem folytatják a nagyanyák kedvelt foglalkozását. most azonban megváltozott a helyzet: azokban a családokban, ahol hagyományos a szövés, mind több fiatal leányt, fiatalasszonyt vonz ez a szép mesterség. felsőszentmártonban például csaknem harminc lány és menyecske sző a faluban. a jelenleg dolgozó száz baranyai szövőasszony négy millió forint értékű népművészeti terméket állít elő 1966-ban./mti/

..

10.36/-n
1108 2el'

- 21 -

bb. 24. bányatömedékelés víz és homok nélkül

vid tné/szf/gy/bs

1966. június 1.

költséges művelet a bányákban a lefejtett szén helyén támadt üreg betömése. a tatabányai aknában többnyire vizes homokkal töltik meg az üregeket. az iszapolásnak azonban számos hátránya van. többek között az, hogy ahol ezt a módszert alkalmazzák, nem lehet acéllal biztosítani, csak fával. ezért maradt tatabányán fő biztosító anyag a külföldről származó bányaafa. a fa kiszorítására, az acéltámok meghonosítására most lényegesen olcsóbb és gyorsabb tömedékelési eljárást, úgynevezett száraz tömedékelést vezettek be a heteş aknában, a ruhr-vidéki szénbányákban sikerrel alkalmazott módszerrel.

az új eljárás szerint egy nyugat-németországból vásárolt speciális berendezéssel, nagy nyomással különféle szemcsenagyságu száraz anyagot, salakot és meddőt, préselnek az üregekbe. a nagy nyomással bepréselt száraz anyag szilárdan kitölti az üregeket. a fabiztosítású frontokon minden vagonnyi szenet 180 forint értékű importfa költsége terhel. ennek az összegnek nagyrészt az acéltámos, száraztömedékes frontokon megtakarítják.
/mti/

..

bb. 25. naponta három és fél vagon Lucernából készül liszt palotáson

vid ká/sk/gy/cz

1966. június 1.

a besenyszög-palotási állami gazdaság korszerű lucernaszá-
szárító és őrölő üzemében most van a főszézon. naponta három és
fél vagon első kaszálású zöldlucernát szárítanak meg mesterséges
úton. a frissen vágott és szecskázott zöldlucernát karotin
tartalmának megőrzése végett szállítószalagjain 900 fokos
hőkamrán engedik át. ezzel a módszerrel a lucerna hasznosítható
tápértékét 50 százalékkal növelik. a kaszálás óta 63 vagon lucer-
nalisztet készítettek, s a szezonban együttesen 180 vagonnal
örölnék meg. a palotási lucernalisztet szolnok, veszprém és
fejér megye takarmánykeverő üzemibe szállítják, de juttatnak
belőle a társ gazdaságoknak is./mti/

..

10.45/-n
11042uu

-21-

bb. 26. külföldiek érdeklődése a varázsfuvola szombathelyi isis
szentélybeli előadása iránt

vid sk/fm/gy/cz

1966. június 1.

a szombathely kiemelkedő nyári zenei eseményére, a
varázsfuvola isis-szentélybeli előadására megkezdődtek az elő-
készületek. augusztus 13-án és 14-én a magyar állami operaház
művészei, a helyi ének- és balettkar közreműködésével kerül
színpadra mozart operája a másfél évezredes, világhírű szentély ter-
mésztés ,,diszletei,, között. ernster dezső, a new yorki metropol-
itan tagja énekli sarastro szerepét.

blatt Lászlóné vezetésével megkezdődött a balettkar
felkészülése. rövidesen a kórus próbáira is sor kerül. magyar,
német és szlován nyelvű műsorfüzet, röplap és plakát készül. a
megyével határos ausztriába és jugoszláviában nagy az érdeklődés
az előadás iránt. lengyel, nyugatnémet, csehszlovák zenebarátok
is jelezték érkezésüket./mti/

..

bb. 27. uttörőpark csongrádon

vid hné/fm/gy/cz

1966. június 1.

csongrád város általános iskoláinak tanulói társadalmi
összefogással új uttörő parkot építenek a tiszapartján. a tanács
14 000 négyzetméteres területet adott át erre a célra az uttörő-
csapatoknak. a pajtások tavasz óta rendszeresen dolgoznak a te-
rep rendezésén, utak, vízlevezető árkok építésén.

az uttörőmozgalom 20 éves jubileuma alkalmából az
idei nyáron már megnyílik a park, amely - teljes kiépítése után -
jövőre kétezer gyerek szórakozásához és pihenéséhez nyújt majd
lehetőséget. a város üzemének dolgozói gyermekjátékokat, hintá-
kat, forgókat, csúszdákat, készítenek, a honvédség egyik alakula-
ta pedig akadálypályát épít a pajtásoknak. a tervek szerint a
parkban levő emeletes épületet is helyreállítják. szobáiban tár-
salgót és pihenőhelyiségeket rendeznek be. a kis ,,kastély,,
rövidesen rendbehozott fürdőmedencéjét már az idén átadják ren-
deltetésének. az új uttörőpark teljes kiépítésére csaknem
4 000 óra társadalmi munkát ajánlottak fel az üzemek dolgozói
és a társadalmi szervezetek tagjai./mti/

..

10.50/-n
11102uu

-23-

bb. 28. ipari vitzisztás - salakkal

vid gk/szf/gy/bs

1966. június 1.

a dorogi szénfeldolgozó vegyipari vállalatnál korszerű derítőszerben fogják vissza a kátrányt az ipari szennyvizből. az üzemben részben már kátránytalanított vizet az esztergom-kenyérmezői derítőbe vezetik, ahol „eleven”, iszapos eljárással, élő baktériumokkal a fenoltartalmát semlegesítik, mielőtt a dunába engednék.

a kétlépcsős derítőszer másféltéve működik azóta lényegesen tisztább víz kerül a dunába. a víz kátránytartalma azonban nem csökkent a kívánt mértékben. pedig ez fontos feltétel, mert a kátrány elpusztítja a kenyérmezői derítőben a baktériumokat, s így a fenolkivonás sem tökéletes. a szénfeldolgozó vezetői hosszas töprengés után - újabb beruházások nélkül - rendkívül egyszerű és ötletes módon az üzemi derítőben egyszer már megtisztított szennyvizet salakdombokra permetezik. az eredmény tökéletes: a salak teljesen megszűri a vizet, felfogja a kátrányt. innen már teljesen kátránymentes víz megy a kenyérmezői derítőbe. /mti/

bb. 29. korszerű tejkombinátok a szombathely környéki majorokban

vid ká/sk/gy/cz

1966. június 1.

nyugat-magyarország egyik legnagyobb szarvasmarhatenyésztő gazdaságává fejlődött a tizenkét és félezer holdon gazdálkodó szombathelyi állami gazdaság. teheneinek száma meghaladja az ezret, s évente 3 000 000 liter tejet ad közfogyasztásra. négy telephelyén - csemeszkopácson, jákon, táplánszentkereszten és náraiban - 20 000 000 forintot költenek rekonstrukcióra, új istállók, tejházak, utak kisvasutak építésére, közművesítésre. korszerű tejkombinátok alakulnak ki a hajdani szegényes majorokban, s a farmokon csak tbc-mentes állatokat tartanak. /mti/

10.59/-n

1114 zelli

-24-

bb. 31. dobi istván

lk/gy/la

1966. június 1.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait habiburgiba köztársasági elnöknek tunézia nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

bb. 32. halálos üzemi baleset

t fe/lk/gy/la

1966. június 1.

az északmagyarországi némahegyi kőbányában munkaközben egy négy mázsa súlyú kő mintegy 13 méter magasból ráesett novák jános 34 éves csillós, végardói lakosra, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset okának és a felelősség megállapítására megindult a vizsgálat. /mti/

bb. 33. közlekedési balesetek

t fe/lk/gy/la

1966. június 1.

a vi. kerületben a népköztársaság utja 126. szám előtt ádám károly lászlóné 23 éves budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. az asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a xix. kerületben a vörös hadsereg útján petrás istván 47 éves építésztechnikus ittasan, figyelmetlenül lépett féktávolságon belül egy személygépkocsi elé, amely elütötte. petrás istvánt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a x. kerületben a pongrác uton körmendy jennőné 61 éves bedolgozó, budapesti lakos figyelmetlenül, féktávolságon belül lépett egy taxi elé, amely elütötte. az asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a viii. kerületben a harminckettesek terén milák kálmán 12 éves iskolai tanuló figyelmetlenül ment át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. a gyermeket súlyos sérüléssel szállították a péterfy sándor utcai kórházba. a baleset ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot. /mti/

11.10/-n

1114 zelli

-25-

bb. 34. óriási a kereslet a napos baromfi iránt: egymillió naposcsibével nőtt a forgalom - több a pulyka, kevesebb a kacsa

1 cs/j/ká/gy/La

1966. június 1.

a korai tavaszodás miatt az idén gyorsabb ütemű volt a baromfifélek mesterséges keltetése, a termelőüzemek igényeit azonban még így is csak részben tudták kielégíteni a régóta teljes kapacitással dolgozó keltetőállomások. a legutóbbi összegezés szerint naposcsibéből csaknem 31 milliót adtak át az üzemi baromfitelepeknek, illetve háztáji gazdaságoknak, ami kerekén egymillióval haladja túl a múlt év hasonló időszakáig átadott mennyiséget. különösen nagy volt idén a „felfutás”, a pulykánál: a tavalyi 107 000 kispulyka helyett, azonos időszakban, 244 000-et kaptak a tenyésztők. kacsából kissé csökkent az igény, és körülbelül 100 000-rel kevesebb volt a keltetés is, viszont napos libából a múlt évi főidény 650 000-es kvótáját máris 741 000-re teljesítették./mti/

..

kk. 35. ülést tartott a szövetkezeti tudományos tanács

t ie/tm/ká/gy/La

1966. június 1.

szerdán délelőtti erdei ferenc elnökletével a szövetség székházában ülést tartott a szövetkezeti tudományos tanács. az ülésen részt vett és felszólalt nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára, szirmai Jenő, a szövetség elnöke, erdős József, az okisz elnöke.

a szövetkezeti tudományos tanács és a szövetkezeti kutató és üzemszervezési iroda a múlt év óta foglalkozik a tudományos kutatásnak egy nálunk új ágával, a szövetkezeti szociológiával. ennek az eredménye az a két tanulmány is, amelyet a szerdai tanácskozáson megvitattak. mécsáros sándor a földművesszövetkezeti vezetőségek összetételéről készített reprezentatív értékű felmérést és értékelést, tomka miklós pedig a földművesszövetkezet és a lakosság kapcsolatát tanulmányozta egy meghatározott községben. a szövetkezeti tudományos tanács ülése után mindkét szociológiai vizsgálatot további községekre kiterjesztve folytatják./mti/

..

12.55/-n
1304 lehel

-26-

bb. 36. a pest megyei tanács

vid gö/ká/gy/La

1966. június 1.

mezőgazdasági osztálya közli, hogy a duna megyei szakaszán június 5-től feloldja a márnafogási tilalmat./mti/

..

bb. 37. minden ing osztályon felüli lesz

1 sl/sk/vq/gy/La

1966. június 1.

a lakosságnak régi panasza, hogy az ingek a korábbi túlzott anyagtakarékosság miatt rövidek, sőt az első mosás után néha úgy összemennek, hogy nem lehet hordani. más a helyzet az egy idő óta forgalomban levő „osztályon felüli”, fehérneművel, ennek mérete megfelelő, avatott anyagból varrják, s így mosás után nem megy össze.

most új szabványt dolgoztak ki, amely valamennyi ingnél az osztályon felüli méreteket vezeti be anélkül, hogy az árak változnának. a legkisebb, 35-ös férfing hossza például 71-ről 77,5, ujjának hossza 60-ról 61 centiméterre növekszik. ha nem avatott anyagból varrják, akkor 4 százalékot rá kell hagyni. a gallér és a kézelő alakját a régi szabvánnyal ellentétben most nem írják elő, hogy azt mindig a legújabb divatnak megfelelően készíthessék.

az új szabvány 1967. január 1-én lép életbe./mti/

..

bb. 38. időjárásjelentés

gk/gy/

1966. június 1.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán délben:

többórás napsütés

skandináviában, a szovjetunió európai területén és a földközi-tenger medencéjének nagy részén változékony, sokfelé szeles, csapadékos időjárás uralkodik.

/folyt. köv./

13.00/-n
1304 lehel

-27-

bb. 38. /időjárás.... folyt./ gy

ezzel szemben nyugat- és közép-európa nagy részén az itt kialakult leszálló légmozgás következtében kevesebb a felhő, naposabb, szárazabb az idő. a hőmérséklet napi csúcserkélei szárazföldünkön csak az ibériai-félszigeten érik el, illetve haladják meg az elmúlt évek átlagait. európa többi részén kedden általában 2-4, lengyelországban és a kárpát-medencében 6-8 fokkal mértak alacsonyabb minimum hőmérsékleteket a fent említett átlagértékeknél.

hazánkban kedden az északkeleti országrészben erősen felhős volt az ég, máshol kisebb felhőátvonulások voltak. az északkeleti határvidéken nem volt napsütés, az északkeleti megyék több részén 1-7, máshol 8-15 óráig át sütött a nap. csupán az északkeleti határvidékről és a hortobágy környékéről jelentettek kisebb esőket, a lehullott csapadék mennyisége azonban csak tiszabecsen érte el az 1, salgótarjánban a 3 millimétert. csengeren gyenge zivatar volt. a hőmérséklet napközben északkeleten csak 10-15, az ország többi részén 15-20 fokra emelkedett. az éjszaka folyamán általában 5-10, a déli határvidéken helyenként gyenge talajmenti fagy kíséretében 2-5 fokra hűlt le a levegő. a jobbára derült éjszaka után ma délelőtti nappali felhőképződés indult meg, a déli órákig esőt sehonnán sem jelentettek.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 12,7 fok volt, 6,6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 15 fok.

várható időjárás csütörtök estig: főként nappali felhőképződés, legfeljebb szórva forduló átfutó esőkkel. gyenge, napközben élénkebb változó irányú szél. az nappali felmelegedés kissé tovább emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 19-23 fok között.

a duna vízállása budapestnél 534 centiméter./mti/

..

13.05/-n
13072a/

-28-

bb. 39. abc-áruház nyílt hajduszoboszlón

vid lk/ki/gy/La

1966. június 1.

június elsején hajduszoboszlón, a fürdővezetben átadták rendeltetésének hajdu-bihar megye első abc-rendszerű áruházát. a másfélmillió forintos beruházással készült kisáruház nagy segítséget jelent a lakosság és az üdülők áruellátásához./mti/

..

bb. 40. szerda reggel az új aknatorony építése miatt leállt a délnógrádi bányavidék tiribes-bányája

vid lk/ki/gy/La

1966. június 1.

második, befejező szakaszához érkezett a nógrádi szénbányászati tröszt tiribes bányájának csaknem négy éve megkezdett nagy rekonstrukciója. a 188 millió forint értékű beruházás során újabb nagykiterjedésű és jó minőségű széntelepeket tártak fel, készítettek elő művelésre, gépesítik, korszerűsítik a bányabéli fejtést és szállítást. tiribes-bánya új aknatornyot kap és a bányát a legkorszerűbb biztonsági berendezéssel, tranzisztoros jelzőkürt hálózattal látják el.

miután a bányák mélyén a széntelepek feltárásával már megfelelően előrehaladtak, szerda reggel leállt a bánya és átadták a munkahelyet az új aknatorony építőinek. az országos bányagépgyártó vállalat budapesti gyárának szerelői az új aknatorony szerelését készítik elő. munkához láttak a villanyhálózat szerelői is.

az új aknatorony beemelésére előreláthatóan július első napjaiban kerül sor. üzembehelyezésével fokozatosan megkétszereződik tiribes-akna eddigi napi 400 tonnás teljesítménye./mti/

..

bb. 41. elutazott a jugoszláv kereskedelmi küldöttség

tr/gy/La

1966. június 1.

a radivoj stakic-nak, a jugoszláv külügyminisztérium főosztályvezetőjének vezetésével budapestben járt kereskedelmi küldöttség - amely a külkereskedelmi minisztériumban az árucserereform kérdéseiről folytatott megbeszéléseket - befejezte tárgyalásait és szerdán visszautazott belgrádba./mti/

..

13.33/-n
13072a/

-29-

bb. 42. az uzsgorodi állami egyetem oktatóinak látogatása szegeden
vid sk/fm/gy/La 1966. június 1.

az uzsgorodi állami egyetem és a szegedi tanárképző főiskola közötti együttműködési szerződés alapján a szovjet felsőoktatási intézmény két oktatója kéthetes látogatást tett szegeden. n.p. kozlov docens, az uzsgorodi egyetem orosz irodalmi tanszékének vezetője a szovjet irodalomesztétika egyes kérdéseiről., v.i. komendar docens, a növénytan tanszék vezetője pedig saját kutatási eredményeiről tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. a vendégek többek között megtekintették a szegedi főiskola nyelvi laboratóriumát, növény- és állattani gyűjteményét, s tanulmányozták a magyar oktatási módszereket. a szegedi felsőoktatási intézmény orosz nyelv és irodalom, valamint növénytan tanszékével együttműködési munkatervet írtak alá. a munkaterv a kölcsönös látogatások, kiadvány- és tankönyvcserék feltevéleit rögzíti, valamint utal az uzsgorodi és a szegedi intézetekben végzett kutatómunka tapasztalatainak kicserélésére.

a szovjet vendégek hivatalos programja szerdán befejeződött, és csütörtökön utaznak el hazánkból./mti/

bb. 44. harminczredik felszállását hajtotta végre császár károly, a repülőgépes növényvédelmi szolgálat pilótája

vid ká/sk/gy/La 1966. június 1.

nem mindennapi rekordot ért el császár károly, a földművelésügyi minisztérium repülőgépes növényvédelmi szolgálatának brigádvezetője. a kiváló pilóta június 1-én hajtotta végre harminczredik felszállását a somogy megyei balatonagyberek állami gazdaságban. császár károly tíz esztendeje áll a növényvédelem szolgálatában, s ez idő alatt az ország csaknem minden részében dolgozott már: szántóföldek, gabonaföldek és gyümölcsösök felett. a kedvező időjárásban naponta 50 felszállást hajtott végre, s mintegy 500 holdon szórja ki a műtrágyát a szántóföldekre, permetezi szét a különböző vegyszereket. ehhez a teljesítményhez husz rs 09-es növényvédő gépre lenne szükség. a kijelölt táblák felett alacsonyán szállva végzi feladatát, s bravuros ügyességgel emeli át gépét az eléje kerülő faszorokon, vagy vilányvezetékeken. tíz esztendő alatt egyetlen karambolja vagy balesete sem volt. pólya józsef, a balatonagyberek állami gazdaság főagronómusa munkahelyén kereste fel a kiváló pilótát és gratulált nagyszerű teljesítményéhez./mti/

13.46/-n

1310 meli

-30-

bb. 45. egyezmény a kubai köztársasággal a hivatalos célból utazók vízumkényszerének megszüntetéséről

tné/zs/gy/La 1966. június 1.

a magyar népköztársaság kormánya és a kubai köztársaság kormánya között budapesti tárgyalások eredményeként egyezményt kötöttek, amely szerint a két ország hivatalos célból utazó állampolgárai számára kölcsönösen megszüntetik a vízumkényszert. az egyezményt magyar részről szarka károly külügyminiszterhelyettes, kubai részről pedig juan josé fuxa sanz, kuba budapesti nagykövete írta alá. az aláíráson részt vett a külügyminisztérium több vezető munkatársa és a budapesti kubai nagykövetség diplomáciai beosztottjai./mti/

bb.43. készül az uttörőmozgalom krónikáskönyve

i tf/sk/sr/gy/La 1966. június 1.

személyes élményeket feldolgozó írások, visszaemlékezések sokasága érkezett a móra ferenc ifjúsági kiadóba ahhoz az albumhoz, amelyet a hazai uttörőmozgalom történetéről állítanak össze a magyar uttörők szövetségével közösen. tíztizennégy éveseknek szól majd ez a krónikáskötet, felidézve a mozgalom kibontakozását, nevezetes eseményeit, érdekes fejteletit.

a beküldött munkákból a bíráló bizottság dr. antos istvánné /budapest/, csincsik imre /budapest/, domonkos jános /szombathely/, fehéri tamásné /budapest/, gáspár lászlóné /budapest/, hazai lajosné /budapest/, hárskúti annak /karancs-keszi/, kovács emil /szigetshentmiklós/, rácz sándor /hódmezővásárhely/, szabó emil /karancskeszi/, szabó kálmán /budapest/, szalai katalin /monor/, szatmári antal /budapest/, szűcs sándorné /székesfehérvár/ és végő Mihály /körösladány/ írását találta a legjobbnak, s ezeket az albumban megjelentetik. a kinyomtatásra nem kerülő visszaemlékezések szerzőit a magyar uttörők szövetsége és a móra kiadó értékes könyvekkel jutalmazza./mti/

13.50/-n

1314 meli

-31-

bb. 46. tíz nappal korábban lesz őszibarack - jó termést ígérnek a szatymazi gyümölcsösök

vid ká/tr/gy/La

1966. június 1.

a szeles, viharos időjárás nem tett kárt a szatymazi őszibarackosokban, csupán a természetes ritkulást segítette elő. a ritkulás nem volt nagyobb arányú a szokásosnál. ezen a tájon a legelterjedtebb fajta a ford, amelyet több mint ötszáz ezer fa képvisel. ennek gyümölcse nagyszemű és jól bírja a szállítást, tehát exportra is kiválóan alkalmas. a tavaszi fagyokat sem szenvedték meg, s a szakemberek jó hozamot várnak. a legkorábbi fajtának, a mayflower-nek gyümölcse csaknem diónyi nagyságúak már, s előreláthatóan tíz nappal korábban érnek be, mint más esztendőben. a minőség is jónak ígérkezik, mert számottevő barackmoly rajzást sehol sem észleltek. a gyümölcsszállítási előkészületek megkezdődtek: csupán szatymazon és ruzsán 300 vagon illatos áru átadására kötöttek szerződést a gazdaságok. a jelenlegi becslések szerint a szatymazi körzetben ezer vagon őszibarackot vásárolnak majd fel./mti/

bb. 47. tanfolyamon adják át a tapasztalataikat a körös-vidék országoshírű kombájnosai

vid ká/sk/gy/La

1966. június 1.

a körös-vidék állami gazdaságainak és termelőszövetkezeteinek határában 200 000 holdnál nagyobb területen kombájnosokkal takarítják be a kenyér- és takarmánygabonát. erre a célra hétszáznál több arató-cséplő gép áll rendelkezésre, amelyeket a legnagyobb gondossággal készítettek elő a nyári üzemeltetésre. a gépek vezetői is rajtra készek: a pártkongresszus tiszteletére indult versenymozgásban az országos hírű kombájnosok tették meg elsőnek vállalatukat. gácsér ferenc és varga pál, a mezőkovács-házi gépjavitó állomás kombájnosai -, akik 1965-ben 150 vagon feletti teljesítményt értek el - most új szk-4 gabonakombájnt kaptak és múlt évi eredményüket túl akarják szárnyalni. a két híres kombájnos azonban nemcsak maga ár el jó teljesítményt, ahhoz segíti társait is: tanfolyamon ismertetik jól bevált módszereiket. orosházáról szintén többen jutottak be az ország legjobbjai közé, így megyik sándor és kormányos jános. Ők sem titkolják el szakmájuk mesterfogásait: tanfolyamon adják közre többéves tapasztalataikat./mti/

14.10/-n

-32-

bb. 48. hétfőn érkeznek budapestre az országos uttörőtalálkozó vidéki résztvevői

1 di/gk/zs/gy/La

1966. június 1.

gazdag program várja budapesten a iii. országos uttörőtalálkozó minegy 1 500 vidéki résztvevőjét, akik június 6-án érkeznek a fővárosban. a tizenkilenc megye küldöttei ifju házigazdák jóvoltából megismerkedhetnek a vár, és óbuda történelmi nevezetességeivel, ellátogathatnak a pannónia filmstúdióba, az országházba, az operába, a nemzeti muzeumba, számos üzembe, köztük a hazai pamutszövőbe, az ikarusba, a csepel vasműbe, a vörös október férfiruhagyárba. ezzel egyidejűleg baráti összejöveteleken találkoznak a budapesti uttörők képviselőivel. megnézik csapatkiállításukat, emlékszalagot cserélnek, s átadják ajándékaikat, amelyeket örsi és rajösszejöveteleken, illetve szakköri foglalkozásaikon készítettek.

a ii. kerületi uttörőházban a komárom megyeiekkel együtt rendeznek vetélkedőt, hogy eldöntsék, ki tud többet a másik pátriájáról. újpesten a városrész munkásmozgalmi emlékeivel is megismertetik a vendégpajtásokat. a vi. kerületben a postás művelődési ház szabadtéri színpadán az aranyérmes együttesek és szólisták mutatják majd be műsorukat. a vii. kerületi gyerekek számháborúra hívják ki testvérmegyéjük küldötteit, s a nagy csatának az ad külön érdekességet, hogy a városligeti tavon bonyolítják le. a xii. kerületben közös kirándulás, zuqlóban egyebek között tonraünnepély szerepel a vendéglátás programjában.

a budapesti uttörőelnökség tájékoztatása szerint a főváros mintegy 180 000 kisdiákja vesz részt valamilyen formában a iii. országos uttörőtalálkozó rendezvényein, illetve az eseménysorozat előkészítésében, lebonyolításában. a kerületekből staféták juttatják el a xii. kerületi uttörőházba a ,,tettek könyvét,,. ide futnak majd be a vidéki pajtások üzenetét kézbesítő váltók is. a főváros kék- és vörösnyakkendősei ezenkívül június 9-én megkoszorúzzák a kerületek felszabadulási emlékműveit és a csapatok névadóinak emléktábláit./mti/

14.28/-n

-33-

bb. 49. a vegyipari dolgozók jövő évi világkonferenciájának előkészületeiről tanácskozik budapesten a vegyipari szakszervezetek szövetségének vezetősége

t szf/gk/vq/gy/La

1966. június 1.

Budapesten tartja xvi. ülészetét a szakszervezeti világ-szövetségben tömörült vegyipari és rokonaszakmabeli dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetségének vezetősége. az ülészet szerda délelőtti megnyitására több mint 15 ország képviselőiből álló vezetőség tagjain kívül részt vett a tanácskozáson raul silvestri, a szakszervezeti világ-szövetség titkára és gál lászló a szot titkára is.

a tanácskozást szilágyi sándor, a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, a nemzetközi szövetség elnöke nyitotta meg. ezután georges vanhaute főtitkár számolt be a vezetőség xv. ülészetéről, majd megvitátásra előterjesztette a következő időszakra kidolgozott munkatervet, amelynek középpontjában a nemzetközi szövetség jövő évben megtartandó v. világkonferenciájának előkészítése áll. javasolta, hogy a világkonferenciát genfben rendezzék meg. hangsúlyozta a főtitkár, hogy nehéz feladat vár a vezetőségre, mert a konferenciát meglehetősen éles nemzetközi helyzetben, a tőkés országok dolgozóinak a jó munkakörülményekért, a munkabiztonságért, a tisztességes bérért és politikai jogaikért folytatott harca közepette kell előkészíteni, megrendezni, mégpedig úgy, hogy a konferencia hatékonyan támogassa majd ezt a küzdelmet. kilátás van rá, hogy 40-45 ország képviselői vehetnek részt a világkonferencián, noha a sárga szakszervezetek és a tőkés országok szervei igyekeznek ezt megakadályozni.

a vezetőség ezután megkezdte a beszámoló megvitátását.

a szerdai tanácskozáson az ülészet szolidaritását fejezte ki a szabadságért harcoló vietnami néppel és a szabadságuk megtartásáért küzdő kubai dolgozókkal. erről táviratban értesítették a két ország illetékes szakszervezeti szerveit.

az ülészet előreláthatólag szombaton ér véget./mti/

14.34/-n

-34-

bb. 50. a mahart közleménye

k hbj/vq/gy/La

1966. június 1.

a mahart közli, hogy június 5-én, vasárnap a budapest-mohács között közlekedő személyhajó-járatot technikai okok miatt budapestről 16 óra helyett este 21 órakor indítja.

közli továbbá, hogy június 6-tól kezdődően a vác-esztergom között közlekedő menetrendszerinti személyhajó-járatot megindítja. ezen a járaton egy 150 személyt befogadó vizibusz fog közlekedni./mti/

bb. 51. átadták rendeltetésének az ezer személyes győri kempinget

vid lk/ki/gy/La

1966. június 1.

győr város határában, a rába, a rábca és a kis-duna találkozásánál az 1. sz. főútvonal mellett, 3 millió forintos költséggel ezer személyt befogadó kemping épült, amelyet szerdán adtak át rendeltetésének. a gyönyörű liget közepén fekvő 21 000 négyzetméter területű tábort autók, lakókocsok, mikro- és autóbuszok parkolására egyaránt alkalmas. a fogadóépületen kívül fedett főző, mosogató, mosdó és zuhanyzóhelyiségek állnak a táborozók rendelkezésére. a lakókocsok világításához villanycsatlakozókat szereltek fel.

a tábortól huzódó iparcsatornán a horgász kempingezők hódolhatnak kedvelt szenvedélyüknek.

a tábortól néhány száz méternyire korszerű étterem, az autós-turisták részére pedig benzinkut áll rendelkezésre./mti/

bb. 52. befegellenőrzés automatákkal - kétnapos tudományos szimpoziom szegeden
vid lk/ki/gy/La

1966. június 1.

szerdán műszaki szakemberek és orvosok kétnapos tudományos tanácskozása kezdődött szegeden a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület rendezésében. a szimpoziom első napján csaknem száz hazai és ndk-beli mérnök, orvos és más szakember jelent meg a szegedi orvostudományi egyetem szemészeti klinikájának előadótermében. ezen a napon nyolc előadás hangzott el, csütörtökön pedig további hét előadást tartanak, első sorban a keringési rendszer elektronikus vizsgálati módszereiről és készülékeiről.
/folyt. köv./

14.40/-n

-35-

bb. 52./betegellenőrzés... 1. folyt./ gy

a tanácskozás hazai és külföldi előadói hangoztatták, hogy az orvosi diagnosztikában és a gyógyászatban világszerte egyre nagyobb tért hódít az elektronika, a kibernetika, az automatizálás. ez feltételezi az orvosok és a műszaki szakemberek mind szorosabb együttműködését. ezt a célt szolgálja a mostani tanácskozás is.

az ndk-beli mérnökök számos - az iparuk által gyártott - új típusú orvosi elektronikus mérőberendezésekről, egyebek között ilyen készülékekkel megvalósított automatikus betegellenőrzési módszerről számoltak be. az egyik fajta berendezés példátul önműködően méri és felírja az operált beteg összes élettani adatait, s veszély esetén riasztó jelzéseket ad az orvosoknak, ápolóknak.

a szegedi orvostudományi egyetem élettani intézetének, valamint I. számú sebészeti klinikájának kutatói saját tervezésű elektronikus, illetve termisztoros orvosi műszereket mutattak be a tanácskozás résztvevőinek./mti/

14.45/-n

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 35.sz. hír/ülést tartott a szövetségi tud.tanács/ 1.bekezdésének utolsó sorában

- Erdős József, az okisz elnöke - szövegrész törlendő!

..

15.25/j

-36-

bb 53. csaknem 16 milliárdos szövetségi termelés, szolgáltatás egy év alatt - sajtótájékoztató az okisz munkájáról, eredményeiről

kf/s vg la

1966. június 1.

az országos kisipari szövetségek szövetsége június 2-4. között tartja vezetőségválasztó küldötti közgyűlését. ebből az alkalomból szerdán a gellért szállóban Erdős József, az okisz elnöke sajtótájékoztatón ismertette a szövetségi ipar tevékenységét, feladatait.

bevezetőben elmondotta, hogy a szövetségeknek befejeződtek a küldöttközgyűlés előkészületei. több mint 1 100 szervezetben - 28 szövetségben - megválasztották az új vezetőséget. a választásokon örömdetesen felfrissült a szövetségek vezetősége, az elnökök 13 százalékra például a fiatalok közül került ki. a közgyűlés utolsó napján, június 4-én, a 290 küldött megválasztja majd az okisz választmányát, új vezetőségét és az ellenőrző bizottságot.

a szövetségi ipar a legutóbbi küldöttközgyűlés óta eltelt öt év alatt sokat fejlődött. dolgozóinak létszáma mintegy harmincezerrel nőtt és jelenleg kétszázhuszonhatezer. a szövetségi ipar termelése évenként átlagosan 1 milliárd forinttal növekedett, s tavaly már csaknem 16 milliárd forint volt. a javító- szolgáltató tevékenység értéke ugyancsak szépen, egymilliárddal emelkedett, ennek ellenére a lakosság igényeit még nem mindenben tudták kielégíteni. bár a hálózat bővülését gátolta a helyhiány, az elmúlt öt év alatt 92 szövetségi üzletházat építettek. különösen sokat fejlődött a szövetségi tisztító-, ruha-, fodrász- és építőipar egyebek között 6 855 lakást építettek tavaly a szövetségek.

sokat segítettek a szövetségek a mezőgazdaságnak. tavaly 23 szervezet több mint 100 féle mezőgazdasági gépet, eszközt gyártott, 150 millió forint értékben. ezenkívül több mint félmilliárd forint értékű építkezést végeztek a mezőgazdasági szervezeteknek, 40 millió forint értékű növényvédő- és ápolószert gyártottak részükre.

az előző közgyűlés határozata szerint a tervezett 38 százalékos helyett mintegy négyszeresére növekedett a szövetségi export, s a kis üzemek termékei ma már 84 országba jutnak el. az okisz vezetőségének határozata szerint a budapesti szövetségek 5 800 dolgozóval 89 vidéki telephelyet létesítettek. ezt a tevékenységet a következő években is folytatják. a fővárosban a tervek szerint mintegy 40 millió forintos költséggel 10-11 új szolgáltató üzletházat építenek a következő években./mti/

..

15.51/j

-37-

bb 55. a duna felső szakaszán megszüntették, a fehér kőrösön harmadfokúra növelték az árvízvédelmi készültséget

i sb/tné-lm vg

1966. június 1.

a duna árhulláma dunaremeténél a keddi tetőzés óta szerda reggelig 22 centiméternyit apadt. az alpokban az utóbbi 24 órában nem volt lényeges csapadék, tehát a vízutánpótlás sem jelentős. ezért most megszüntették az elsőfoku árvízvédelmi készültséget. az árhullám szerdán a komáromi szakaszt is elhagyta. budapestnél szerda reggel 534 centimétert jelzett a vízmérce, s a szakemberek 550 centiméter körüli vízállással csütörtökre várják az árhullám tetőzését.

szerdán a sebes kőrös felső szakaszán megszüntették s csak a torkolatnál tartottak tovább elsőfoku készültséget. a fehér kőrös azonban gyulánál kedd reggelről szerda reggelig 230 centiméterrel duzzadt. ezért szerda reggeltől harmadfoku árvízvédelmi készültség őrzi a folyó gátjait. kedd este már készenlétbe helyezték a kőrösvidéki vízügyi igazgatóság árvízvédelmi osztagát. az erős szél miatt több helyen már hullámveréstől kellett védeni a töltések oldalát. szerdán délelőtt gyulánál még óránként 2 centiméterrel áradt a folyó. a vízügyi szolgálat dolgozói csütörtökre várják az árhullám tetőzését. kedvező, hogy az utóbbi 24 órában nem volt csapadék a kőrösök vízgyűjtő területén. a fehér kőrös romániai szakaszán már megkezdődött az apadás. szerda délelőttifekete kőrös magyar szakaszáról is jeleztek némi apadást, s így csütörtökre másodfokról elsőfokra mérséklék az árvízvédelmi készültséget./mti/

..-

bb 58. magánérből 14 000 lakás építését tervezik a harmadik ötéves tervben szabolcsban

vid lk-lm ki

1966. június 1.

a magánérből történő lakásépítkezésekről tárgyalt szerdai ülésén a szabolcs-szatmár megyei magánlakásépítési bizottság. az elmúlt évek tapasztalatai, valamint az előzetes felmérések, igények szerint szabolcsban a harmadik ötéves terv időszakban 14 000 lakás építését tervezik magánérből. ebből 870-et társasház formájában készítenek, főként nyíregyházán és a járási székhelyeken. az építkezésekhez az állam is támogatást nyújt. az otp megyei fiókja ez évben például mintegy ezer családi ház és 150 társasház létesítéséhez nyújt hitelt. a bizottság legfontosabb feladatának tekinti, hogy az érdekelt szervek munkájának összehangolásával segítséget adjon a házhelyek kialakításához, a szükséges anyagok beszerzéséhez, az építőipari kapacitások biztosításához./mti/

..-

16.00/j

-38-

16.00/j

bb 54. pedagógus veteránok köszöntése

vt/sk/s zs la

1966. június 1.

a pedagógusok szakszervezetének elnöksége - a közelgő pedagógusnap alkalmából - szerdán délben a szakszervezet benczur utcai vendégházában ebédet adott pedagógusveteránok tiszteletére. a fővárosból és vidékről százan gyűltek össze idős nevelők, a munkásmozgalom régi harcosai, akiket szalóki lambert, a pedagógusok szakszervezetének titkára köszöntött. egyebek között hangsúlyozta: az önök személyében azokat a pedagógusokat köszöntöm, akik már századunk kezdetén is a kor haladó szellemi áramlatainak zászlóvivői között voltak. a haladás a szocializmus eszméjének zászlóvivőiként a magyar tanácsköztársaság harcában nagyszerű alkotó munkájukkal, az eszméhez való hűségükkel, bátor kiállásukkal haladó hagyományt teremtettek. ma már egy emberöltő választ el bennünket a magyar proletariátus első nagy győzelmétől és ez lassan a történelmi múltba merül, de fénye egyre szebben és tisztábban ragyog, követendő példaként.

a szakszervezet fáklya klubja műsorral kedveskedett az ebéden résztvevőknek./mti/

..-

bb 57. emlékünnepegy pirielle kornélia sírjánál szabadszálláson

vid/gk/s fm la

1966. június 1.

száznegyven évvel ezelőtt 1826. június 1-én született és hatvan éve halt meg a magyar színjátszás jeles egyénisége pirielle kornélia, a nemzeti színház első örökös tagja. a művésznőt szabadszálláson temették el. emlékéét szeretettel ápolják a község lakói. két évvel ezelőtt díszes síremléket állítottak sokáig elhanyagolt nyughelyén. az évforduló alkalmából szerdán emlékünnepeget rendezett a helyi tanács és a népfrontbizottság a nagy színésznő sírjánál./mti/

..-

16.10/j

-39-

bb 60. az unesco-ülés részvevőinek szerdai programja

ms/gk/s zs hk 1966. június 1.

az unesco végrehajtó tanácsának tagjai a kétnapos budapesti ülészek befejeztével szerdán meglátogattak több fővárosi intézményt, illetve üzemet. a legnépesebb csoport az apáczai csere jános gyakorlóiskolát kereste föl, ahol tanulmányozta a zárt Láncu televíziós adás oktatási felhasználását. a vendégeket az iskola kapujában tanárok és növendékek várták. az iskola egyik televíziós bemutatótermében tartos ivánné igazgató ismertette a tanárképzésben fontos szerepet betöltő gyakorlóiskola munkáját, majd a vendégeknek francia nyelvórát közvetítettek. ezt az iskola unesco-körének ugyan-csak televízió közvetített műsora követte angol, francia, orosz, spanyol és olasz nyelvű számokkal.

az előadás után a vendégek megtekintették az iskola stúdiótermét, ahonnan a televíziós bemutatókat közvetítik, és megismerkedtek az adásokhoz szükséges technikai berendezésekkel is. mint az iskola tanárai a vendégeknek elmondták, az iskolai televízió sokoldaluan használható, a tanárképzésen kívül pedagógiai és pszichológiai kísérletek bemutatására is alkalmas.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet karsztosztályának gellérthegy-i megfigyelő állomásán az unesco megbízásából hazánkban rendezett hathónapos nemzetközi hidrológiai továbbképző tanfolyam munkájáról tájékozottak a végrehajtó tanács tagjai. a vendégeket stelczer károly, a kutató intézet igazgatója fogadta. a látogatás egybeesett a tanfolyam utolsó elméleti előadásaival. lászlóffy woldemár, az intézet tudományos főmunkatársa francia nyelven ismertette magyarország hidrológiáját, majd a vendégek közvetlen eszmecsere-t folytattak a tanfolyam részvevőivel, akik elmondták, hogy elméleti tanulmányaik befejeztével az ország különböző részében működő hidrológiai intézményekbe mennek gyakorlati munkára, tapasztalatszerzésre.

egy másik csoport az egyesült izzóba látogatott. itt a vendégeket dienes béla vezérigazgató fogadta és tájékoztatta a nagymultu gyár történetéről, jelenlegi helyzetéről. a tájékoztató után a látogatók megtekintették a lámpa-, a fénycső- és a rádiócsőgyárat.

/folyt.köv./

16.20/j

-40-

W

bb 56. jelenleg 2 100 utépitő dolgozik az m7-es, a 7-es, és a 71-es uton

i hbj/tm-lm vg

1966. június 1.

az utépitők jelentették, hogy június első napjára a törökbálinti csomóponttól a martonvásári csomópontig - mintegy 30 kilométer hosszú szakaszon - befejezték az m7-es ut pálya-betonozását. ezekben a napokban köt a beton és június 15-én az ígért határidőre átadhatják az autósoknak a 7.5 méter széles betonpályát, amelyet mindkét oldalon még további 50-50 centiméter széles fehér beton - ugynevezett optikai - sáv szegélyez, a teljes szélesség tehát 8.5 méter.

befejezték az m7-es ut martonvásári csomópontját és a régi balatoni-7-es jelzésű - utat összekapcsoló két kilométer hosszú gyurói bekötőt aszfaltozását is.

az m7-es uton azonban még nagyon sok munka vár az utépitőkre. a rézsut, a padkák kiképzése, a betonpálya-menti tereprendezés során még mintegy 30 000 köbméter földet kell megmozgatni.

martonvásártól siófokig, illetve balatonszárszóiig, továbbá a 71-es uton vörösberényig nagy utfelületeket kell aszfaltozni, hogy június 15-től már ezeken az utakon is zavartalanabb legyen a közlekedés. az aszfaltutépitő-, a betonutépitő, a hidépitő vállalat, a székesfehérvári és a kaposvári közuti üzemi vállalat nagy erőket összpontosít erre a munkára, sőt, most már a zalai és a győri közuti üzemi vállalatoktól is átirányítottak a balatoni utépitéshez munkaerőket és gépeket. jelenleg 2 100 utépitő szorgoskodik az m7-es, a 7-es, és a 71-es uton, 15 600 lóerőt képviselő építőipari gép- és 350 tehergépkocsi segíti a munkát. a közlekedési építő tröszt vezetői most már biztosra veszik, hogy június közepére befejezhetik az építést és június 15-én az u, illetve átépített balatoni utakon megindulhat a forgalom./mti/

bb 65. szövőlepke elleni irtóhadjárat szabolcsban

viú ká/sk-lm hk

1966. június 1.

a szabolcs-szatmár megyei termelőszövetkezetekben megkezdődött a szövőlepke elleni irtóhadjárat. több mint 150 nagy-teljesítményű motoros permetezőgéppel láttak hozzá, a bokros, cserjés ligetek, utmerő fasorok és erdőrészek, valamint a gyümölcsösök fertőtlenítéséhez. a számítások szerint ennél az akciónál több mint 27 millió liter permetlevelet használnak el./mti/

16.27/j

-41-

W

bb 59. termelési próbák a korszerűsített neszemlyi téglagyárban

vid/lk/s ki la

1966. június 1.

nagyarányu gépesítéssel, automatizálással teljesen újjáépítették a neszemlyi téglagyárat. a szerelések zömét befejezték, és megkezdték az új berendezések kipróbálását.

üzembehelyezték a gyár „agyát”, az ndk-ból vásárolt fotocellás automatikát. a különleges műszer emberi beavatkozás nélkül irányítja a legfontosabb berendezéseket. ugyancsak ndk gyártmányu az a nagyteljesítményű prés gép is, amellyel már megkezdték a téglagyártást. ez a konstrukció teljesen kiszolgálja önmagát: adagol, présel, darabol, tehát megszüntet minden nehéz fizikai munkát. érdekessége az is, hogy gyorsítja a gyártási folyamatot, mert 60 fokos gőzt fúj a friss téglára. így mire a téglát a szárítóba kerül, már alaposan kiszárad.

a gyár rekonstrukciójával egyidejűleg szovjet óriás-gép segítségével új agyagbányát nyitottak. a négyféle műveletet végző hegybontógép beváltotta a hozzáfűzött reményeket. naponta ezer köbméter földet, illetve agyagot mozgat meg, négyszer többet, mint az eddigi gépek.

a korszerűsített téglagyár régebbi termelésének csaknem kétszeresét, évente 20 millió téglát gyárt majd és a gyártás időnyellegesen megszűnik, az építkezések és szerelések zömét a gyár dolgozói végezték el és ezzel több millió forinttal csökkentették a beruházás költségeit./mti/

--

bb 63. új olasz gépeket szereltek fel a szegedi szőrmeggyárban

vid/lk/s hk

1966. június 1.

a panonia szőrmekikészítő vállalat szegedi gyáregységében készülő irhabundák külföldön igen keresettek. ebben az évben csaknem tízezer ilyen bundát gyártanak, körülbelül 20 százalékkal többet, mint az előző években átlagosan.

ennél a cikknél a termelékenységet és főleg a minőséget tovább javítja majd az a 18 új, olasz gyártmányu, gyorsjárata tűzőgép, amelyeknek felszerelését most fejezték be. a gépek olyan anyagtovábitó készülékekkel működnek, amely megteremti a teljesen egyforma, egyenletes öltéshosszuságot, s így tetszetősebb külsőt kap a bunda./mti/

--

16.30/j

-42-

bbb 61. megalakult a szocialista tudományos együttműködést szabályozó planetáris geofizikai bizottság - hazaérkezett lipcséből a magyar tudományos küldöttség

i tz/tr/s vg hk

1966. június 1.

hazaérkezett az a héttagú magyar tudományos delegáció, amely az elmúlt napokban résztvevett a szocialista országok geofizikusainak lipcsei tanácskozásán. a tanácskozás - amint a küldöttség vezetője, dr. egyed lászló kossuth-dijas professzor, akadémiai levelező tag elmondotta - tulajdonképpen egy már nem is létező nemzetközi szervezet „posztumusz”, megbeszéléseként kezdődött. elődje, a nemzetközi geofizikai együttműködés ugynevezett európai-ázsiai régiója ugyanis 1965 december 31-én, a nyugodt nap évének végén tulajdonképpen elvesztette létalapját. mivel azonban koordináló működése igen előnyös volt a szocialista geofizikai kutatások szempontjából, az érdekelt országok tudományos körei indokoltan tartották helyette új koordináló szerv létrehozását, némileg módosított feladatkörrel és más elnevezés alatt. ennek a jegyében alakították meg most lipcsében az ugynevezett planetáris geofizikai bizottságot.

a földdel, mint égitesttel foglalkozó új nemzetközi tudományos intézmény hatásköre kiterjed a felső köpennyel, a nap és a föld kölcsönhatásaival, a jelenlegi kéregmozgásokkal, a szeizmológiával, a geodéziával, a hidrológiával, a fizikai oceanográfiával, a meteorológiával, stb. foglalkozó geofizikai kutatások egyeztetésére.

a tanácskozáson rögtön meg is osztottak a jelenleg legfontosabb kutatások összehangolásának felelősségén. ennek értelmében hazánk-nak a geotermikával, a kozmikus sugárzással és a földmágnesség évszázados változásaival kapcsolatos kutatásokat kell összefognia.

az ülésen a magyar küldöttség megfontolásra javasolta a szocialista országok közös, lényegileg a dubnai atomkutató intézethez hasonló geofizikai intézményének megalakítását. az eredményes geofizikai kutatások ugyanis ma már olyan hatalmas, drága berendezéseket követelnek meg, amelyeket csakugyan kizárólag ilyen széleskörű nemzetközi összefogással lehet biztosítani. a nagyjelentőségű kérdésben később döntenek./mti/

--

16.43/j

-43-

KK

bb 62. ismét élénkül a balatonvidék idegenforgalma
vid lk-lm ki 1966. június 1.

a balaton vidékén az elmúlt napok kedvezőtlen időjárását követően ismét megélénkült az idegenforgalom. a tóparti üdülőtelepeinek mintegy huszezer főnyi állandó vendégserege többnyire kirándulással tölti idejét.

az üdülővidék „belső” forgalmán kívül élénkíti a nyaralóhelyek látogatottságát az a többezer kiránduló, aki különjáratu autóbuszokon felkeresi a tó partját. az elmúlt tíz napon mintegy huszezer középiskolás járt tanulmányi kiránduláson a balaton legjobb tájain, csehszlovákiából megjöttek az üdülésre érkező műszaki munkások első csoportjai. az ibusz és az idegenforgalmi hivatalok révén ezen a nyáron csoportos táborozásra mintegy tízezer csehszlovák munkás érkezik a balatoni kempingekbe. az elmúlt napokban a változékony időjárás ellenére növekedett a nyugati országokból érkezett turisták száma is. a motellekben és idényszállóknak jelenleg több mint tíz ország turistái tartózkodnak./mti/

bb 64. szaporasági rekord: 28 malacot ellett egy anyakoca
i cs/gk-lm ká 1966. június 1.

a mohácsi új barázda termelőszövetkezetben minden eddig ismert szaporasági rekordot megdöntött egy fürtös nevű tenyészkoca: május 30-án huszonnyolc malacot ellett. a malacok közül 25 életképes és a közös gazdaság mindent megtesz - valószínűleg még „dajkakocákat”, is alkalmaz - a fölnevelésük érdekében.

az állattenyésztési szakemberek a ritka esettel kapcsolatban elmondották, hogy mangalicánál 4-6, a fehér hussertéseknél 8-12 a szaporulati átlag, a kívánatos alomszám pedig semmilyen fajtánál sem haladja meg a tizenötöt. az eddig észlelt legnagyobb szaporaságként a 18-20-as malaclétszámot emlegetik a tenyésztők, de ezt már nem tartják gazdaságosnak, mivel az ilyen tulbuzgó kockák malacai igen kicsik, a fölnevelésük sok veszéllyel jár és kockázatos./mti/

16.50/- szb

-44-

bb 66. országos burgonyatermelési tanácskozás kisvárdán
vid ká/tr-lm hk 1966. június 1.

a földművelésügyi minisztérium június 1-én a szabolcs-szatmár megyei kisvárdán, a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet burgonyanemesítő gazdaságában országos burgonyatermelési tanácskozást rendezett. a tanácskozás bemutatóval kezdődött. mintegy 150 mezőgazdasági mérnök és technikus tekintette meg a kísérleti gazdaság telephelyeit, ahol bemutatták azokat a fajtajelölteket, amelyek hozamukkal, betegséggel szembeni ellenállóságukkal tűnnek ki. ezt követően a tudományos kutatók és a gyakorlati szakemberek megvitatták a burgonya termelés és nemesítés időszerü kérdéseit./mti/

..

bb 68. csehszlovák bányakombájnt helyeztek üzembe oroszlányban
vid lk-lm ki 1966. június 1.

vetélytársat kaptak az oroszlányi szénbányákban kiváló eredménnyel dolgozó lengyel kombájnok. a 21-es aknán üzembe helyezték az első csehszlovák szénkombájnt. a maróhengeres gép a vártnál nehezebb kőzetviszonyok között kezdett munkához. a front elkeskenyedett, sűrűn követik egymást a vetők. a gép azonban ilyen körülmények között is jól állja a versenyt.

a kéthengeres gép a főtéhez „odasült”, szemet is leszedi. míg a lengyel kombájnnál a hozzátartozó rakodóberendezés viszi a kaparóra a szenet, a csehszlovák gépnél a jövesztőtárcsa egyben rakodik is. utolsó szemig automatikusan kaparóra rakja a lefejtett szenet, a kaparók viszont a csillettöltő állomásig szállítják. így a szén emberi kéz érintése nélkül jut felszínre.

a gép munkáját, előrehaladását megkönnyíti, hogy az önjáró hidraulikus dobson-támokkal biztosított fronton helyezték üzembe./mti/

..

bb 70. dobi istván távirata giuseppe saragathoz
tné-lm zs 1966. június 1.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte giuseppe saragat olasz köztársasági elnököt, olaszország nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

..

17.07/j

-45-

bb 69. magyar áruk két nemzetközi vásáron

sk/s vg hk

1966. június 1.

da ribinacci kultuszminiszter kedden megnyitotta a páduai nemzetközi vásárt. a magyar külkereskedelem információs irodájában textilárakat, vegyi-cikkeket, kempingárakat állítottak ki és egyben népszerűsítik Magyarország idegenforgalmát is.

szerdán a barcelonai nemzetközi vásár nyitotta meg kapuit. itt 14 magyar külkereskedelmi vállalat széleskörű árubemutatóját szervezte meg a magyar kereskedelmi kamara. a megnyitó napján faustino garcia monco spanyol kereskedelemügyi miniszter hosszasan időzött a magyar szerszámgépeknél, tanulmányozta a kiállított orvosi berendezéseket is. jelentős közönségsikerük van kempingcikkeinknek. a spanyol televízió és a sajtó is ismertette a magyar pavilont és a kiállított magyar árucikkeket./mti/

bb 71. ülést tartott a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa

vid/tné/s fm hk

1966. június 1.

szerdán szegeden ülést tartott a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa. az ülésen dr. németh lajos, az szmt vezető titkára ismertette a szakszervezetek csongrád megyei társadalombiztosítási és egészségvédelmi tevékenységéről szóló jelentést. többek között elmondotta, hogy a megye lakosai közül 1938-ban mindössze 34 000-en voltak biztosítottak, most pedig a lakosság 97 százaléka, 422 000 ember élvezi a társadalombiztosítás előnyeit. a dolgozók egészségügyi problémáival, nyugdíj-, családi pótlék- ügyeivel s az ezzel kapcsolatos ellenőrzéssel több ezer szakszervezeti aktivista foglalkozik. ellenőrzik az üzemi kifizetőhelyek munkáját, meglátogatják a betegeket, segélyek kiadása ügyében tesznek javaslatokat és előkészítik az idős dolgozók nyugdíjaztatását.

az üzemi szakszervezeti bizottságok a szegedi textil-művekben, a paprikafeldolgozó vállalatnál, a hódmezővásárhelyi mérleggyárban felmériék a könnyebb munkahelyeket. e munkakörök ellátására a jövőben csak csökkent munkaképességeket alkalmaznak. hasonló felmérések elvégzésére hívták fel más gyárak szakszervezeti bizottságait is. a szakszervezetek kezdeményezik, hogy a mozgásszervi betegségekben szenvedők gyógyítására újabb szulfürdőket hozzanak létre a megyében és a reumás betegek gyógyítására használják fel a termálkutak gyógyhatású vizét is. az szmt ülésén megvitatták a jelentést és különféle határozatokat hoztak a dolgozók fokozott egészségvédelme szolgálatában./mti/

17.14/j

- 46 -

bb 72. kállai gyula fogadta az indiai nagykövetet

lk-lm zs

1966. június 1.

kállai gyula, a minisztertanács elnöke szerdán fogadta jagdish chandra kakar-t, az indiai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közelmúltban adta át megbíólevelét./mti/

bb 74. a népművelésügy harmadik ötéves tervének irányelvtervezete az országos népművelési tanács ülésén

t áe/tné-lm fm

1966. június 1.

az országos népművelési tanács szerdán - dr. törő imre akadémikus elnökletével - megtartotta második ülését. a tanácskozásán molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes előterjesztése alapján megvitatták a népművelésügy harmadik ötéves tervének irányelvtervezetét, ezen belül a közművelődési könyvtárak, a tudományos ismeretterjesztés és a művelődési házak hálózatainak fejlesztésére vonatkozó feladatokat. a népművelésügy legmagasabb szintű szakmai tanácsadó testületének javaslataival, észrevételeivel kiegészített előterjesztés alapján kezdik meg az illetékes állami és társadalmi szervezetek a közművelődés következő éveire szóló konkrét terveinek kidolgozását./mti/

bb 75. földieper fajták „vizsgája,”

vid tné-lm ká

1966. június 1.

a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola bemutató kertészetében husz fajta nagyzemai termesztésre alkalmas és kijelölt földieper fajta ért be. szerda délután a főiskola oktatói, kutatói és kertészeti szakemberei bemutatóval egybekötött fajta-bírálatot rendeztek, amelyen izre, illatra, zamatra és alakra mondtak „ítéletet,” a zamatos gyümölcsök felett. a tudományos megállapításokon túl a szakemberek döntöttek arról is, hogy a jövőben minden esztendőben megrendezik a fajta-bírálatot./mti/

17.25/j

-47-

bb 73. öregek napközi otthona ács községben

vid/tné/s fm nk

1966. június 1.

ács községben szerdán megnyitották az öregek napközi otthonát. társadalmi összefogással, a tanács, a tömegszervezetek, az üzemek, az egészségügyi intézmények együttműködésével hozták létre Komárom megye első ilyen intézményét, amelyben harminc idős ember ellátásáról, szórakoztatásáról gondoskodnak./mti/

--

bb 76. új üzemanyag-töltő - állomás nyílt budapesten

szf/lk/s vg hk

1966. június 1.

szerdán délután átadták rendeltetésének a budapesti műegyetem rakparton épített új gépjármű üzemanyag-töltő állomást. az új benzinkutat az osztottsávós ut közepére telepítették, így a töltőszigeten mindkét irányból érkező gépkocsik vehetnek fel üzemanyagot, a hat kutoszlopon. a járműveket süritett levegővel és hűtővízzel is kiszolgálják.

a műegyetem rakparti állomás, amely jelenleg az ország legkorszerűbb tankolóhelye és tetszetős külsejével esztétikusan illeszkedik a környezetbe, harminc százaléknival tehermentesíti a budapesti régi benzinkutakat./mti/

--

bb 77. országos iparági tanácskozás a kisz- szervezetek termelést segítő feladatairól a martfői tiszai cipőgyárban

vid/gg/s hk

1966. június 1.

a kisz központi bizottságának ifjúságosztálya és a könnyűipari minisztérium rendezésében szerdán kétnapos országos iparági tanácskozás kezdődött martfőn a tiszai cipőgyár művelődési házában. a tanácskozáson a bőr és cipőipari vállalatok kisz titkárai, valamint a fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsa vezetői, termelési felelősei, a gyárak, vállalatok igazgatói vitatják meg az üzemi kisz szervezetek termelést segítő tevékenységét.

/folyt.köv./
18.03/j

- 48 -

MW

bb 77./ országos iparági...../ 1.folyt./s

a tanácskozás első napján pesti ernő könnyűipari miniszter-helyettes tartott előadást, az iparág 1966. évi legfontosabb feladatai, s a fiatalok szerepe az aktuális feladatok megoldásában, címmel. mézáros zoltán, a kisz kb ifjúságosztályának vezetője a kisz- munka korszerűségéről, hatékonyságáról beszélt. a tanácskozáson számos résztvevő mondta el a gazdasági és mozgalmi munka tapasztalatait.

a délutáni órákban gyárlátogatáson vettek részt, majd a tiszai cipőgyár kisz fiataljai klubestben látták vendégül a küldötteket. csütörtökön a kisz és a szakszervezetek együttműködésének feladatairól hangzik el előadás, majd konzultációt tartanak a kisz termelést segítő mozgalmaival kapcsolatban.
/mti/

--

bb 78. a kisz védnöksége alatt épül fel a salgótarjáni gáztüzhelygyár - szocialista szerződést kötöttek a gyár rekonstrukciójára, építésére

vid/gg-lm hk

1966. június 1.

egy hónapja kezdődött meg salgótarjában, a gáztüzhelygyári kétszázötvenmillió forintos beruházást igénylő építési program valóra váltása. azóta több lakóépületet lebontottak, és soktízezer köbméter földet mozgattak meg, s hamarosan hozzálatnak a vasúthálózat és a nagy gyári szerelőcsarnok alapozásához.

a régi gyár rekonstrukciója és bővítése, új üzemépületekkel történő kiegészítése után a múlt évi huszonhétezerrel - 1970-re - kétszázhatvanra emelkedik az évenként gyártásra kerülő gáztüzhelyek száma, s a gyár idei tervezett termelési értéke is több mint kétszeresére, összesen ötszázötvenöt millió forintra növekszik.

a gáztüzhelygyári beruházás fölött a salgótarjáni városi kisz bizottság vállalt védnökséget. az erre vonatkozó szocialista szerződést szerdán írták alá salgótarjában. a szerződésben többi között huszezer óra társadalmi munkáhozjárásra, ifjúsági építőtábor szervezésére és komplex ifjúsági munkabrigádok szervezésére vállalkozott salgótarján városi kisz bizottsága./mti/

--

18.15/j

-49-

MW

bb 67. naponta 400 mázsa szemesborsót ad a békéscsabai hűtőházak az ujkigyósi aranykalász tsz

vid ká/tr-lm hk

1966. június 1.

az ujkigyósi aranykalász tsz-ben - ahol hatszáz holdon diszlik, s rekord termést hozott a zöldborsó - szerdán száz kézikaszás vágta a rendet. a borsóaratógépet ugyanis nem bírta el az ázott talaj. a kézikaszák után felszedett hüvelyes termést traktorokkal szállították a tábla szélén dolgozó négy cséplőgéphez. a gépek alól naponta 400 mázsa friss szemesborsót szállítanak a békéscsabai hűtőházba./mti/

bb 79. ilku pál fogadta az azerbajdzsani küldöttséget

ms/s zs hk

1966. június 1.

ilku pál az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, szerdán délután fogadta az azerbajdzsani kulturális napok alkalmából hazánkban tartózkodó delegáció vezetőjét, tejmur alijev-et, az azerbajdzsani kommunista párt kb. osztályvezetőjét és a küldöttség tagjai közül arif melikov zeneszerzőt, az szmbt azerbajdzsani tagozatának elnökét, elbek rzakulijev festőművészt, az azerbajdzsani szszk érdemes művészt, valamint muszlin magomajev operaénekest, a bakui operaház szólistáját.

a fogadáson jelen volt v.a. koroljov, a szovjet-unió budapesti nagykövetségének tanácsosa és kiss lászló, a magyar-szovjet baráti társaság titkára.

a fogadás baráti légkörben folyt le./mti/

bb 80. hazautazott a bolgár pártmunkás küldöttség,

tm/s zs hk

1966. június 1.

amely grisa filipovnak, a bolgár kommunista párt központi bizottsága póttagjának vezetésével tett látogatást hazánkban. a küldöttséget párdi imre, az mszmp kb tagja, a kb osztály-vezetője bucszattatta./mti/

18.30/j

-50-

bb 60./ az unesco..../ 1.folyt./s

délután a szépművészeti muzeumba látogattak az unesco budapesti ülészakának résztvevői. a vendégeket garas klára, a muzeum főigazgatója és több vezető munkatársa fogadta, és kalauzolta a kiállítási termekben. a látogatók nagy tet-
széssel tekintették meg a muzeum gazdag gyűjteményét./mti/

-- nn

bb 81. a szépirodalmi könyvkiadó ünnepi műsora a könyvhét alkalmából

t áe/tné-lm hk

1966. június 1.

a szépirodalmi könyvkiadó negyedévenként ismétlődő, hagyományos irodalmi előadássorozatában, az ünnepi könyvhét alkalmából szerdán külön műsort rendeztek az egyetemi szinpadon. az est programját a könyvhéten megjelent művekből állították össze és a riporterek megszólaltatták a pódiumon a könyvhét egyik sikeres szerzőjét: goda gábort. bemutatták hidas antal és illés béla új regényét, felolvasták lengyel józsef és szabó pál egy-egy novelláját. a „hét évszázad magyar versei, -nek most megjelent kötetéből bicskey tiber, kohut magda, latinovits zoltán, jancsó adrienne, szentpál mónika adták elő a legszebb költeményeket. irodalmi hírek és rejtvény egészítette ki a „hangos ujság, népszerű műfajában összeállított előadást./mti/

19.35/j

-51-

Handwritten signature

bb 67. naponta 400 mázsa szemesborsót ad a békéscsabai hűtőházak az ujkigyósi aranykalász tsz

vid ká/tr-lm hk

1966. június 1.

az ujkigyósi aranykalász tsz-ben - ahol hatszáz holdon diszlik, s rekord termést hozott a zöldborsó - szerdán száz kézikaszás vágta a rendet. a borsóaratógépet ugyanis nem bírta el az ázott talaj. a kézikaszák után felszedett hüvelyes termést traktorokkal szállították a tábla szélén dolgozó négy cséplőgéphez. a gépek alól naponta 400 mázsa friss szemesborsót szállítanak a békéscsabai hűtőházba./mti/

--

bb 79. ilku pál fogadta az azerbajdzsani küldöttséget

ms/s zs hk

1966. június 1.

ilku pál az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, szerdán délután fogadta az azerbajdzsani kulturális napok alkalmából hazánkban tartózkodó delegáció vezetőjét, tejmur alijev-et, az azerbajdzsani kommunista párt kb. osztályvezetőjét és a küldöttség tagjai közül arif melikov zeneszerzőt, az szmbt azerbajdzsani tagozatának elnökét, elbek rzakulijev festőművészt, az azerbajdzsani szszk érdemes művészt, valamint muszlin magomajev operaénekest, a bakui operaház szólistáját.

a fogadáson jelen volt v.a. koroljov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa és kiss lászló, a magyar-szovjet baráti társaság titkára.

a fogadás baráti légkörben folyt le./mti/

--

bb 80. hazautazott a bolgár pártmunkás küldöttség,

tm/s zs hk

1966. június 1.

amely grisa filipovnak, a bolgár kommunista párt központi bizottsága póttagjának vezetésével tett látogatást hazánkban. a küldöttséget párdi imre, az mszmp kb tagja, a kb osztályvezetője bucsuztatta./mti/

--

18.30/j

-50-

bb 60./ az unesco..../ 1.folyt./s

délután a szépművészeti múzeumba látogattak az unesco budapesti ülészakának résztvevői. a vendégeket garas klára, a múzeum főigazgatója és több vezető munkatársa fogadta, és kalauzolta a kiállítási termekben. a látogatók nagy tet- széssel tekintették meg a múzeum gazdag gyűjteményét./mti/

-- nn

bb 81. a szépirodalmi könyvkiadó ünnepi műsora a könyvhét alkalmából

t áe/tné-lm hk

1966. június 1.

a szépirodalmi könyvkiadó negyedévenként ismétlődő, hagyományos irodalmi előadássorozatában, az ünnepi könyvhét alkalmából szerdán külön műsort rendeztek az egyetemi szinpadon. az est programját a könyvhéten megjelent művekből állították össze és a riporterek megszólaltatták a pódiumon a könyvhét egyik sikeres szerzőjét: goda gábort. bemutatták hidas antal és illés béla új regényét, felolvasták lengyel józsef és szabó pál egy-egy novelláját. a „hét évszázad magyar versei,-nek most megjelent kötetéből bicskey tiber, kohut magda, latinovits zoltán, jancsó adrienne, szentpál mónika adták elő a legszebb költeményeket. irodalmi hírek és rejtvény egészítette ki a „hangos ujság,, népszerű műfajában összeállított előadást./mti/

--

19.35/j

-51-

rk

bb 82. nagyszerű balett-bemutató az erkel színházban
áe/tné/s hk 1966. június 1.

az állami operaház erkel színházában szerdán tartották meg az évad utolsó balett - bemutatóját: sztravinszkij :,, tűz-
kadar,, és ,, petruska,, című táncjátékát, valamint ravel :
,, daphnis és chloé ,, című balettjét. az új előadás az operai
idény kiemelkedő eseménye. mindhárom táncjáték a balettirodalom
legjelentősebb alkotásai közé tartozik, mindegyik az egykori
legendáshírű cári balett számára készült, s ez az együttes vitte
világsikerre azokat.

sztravinszkij két remekművét konsztantyin bojarszkij,
a leningrádi kis színház koreográfusa ujitotta fel és tanította
be. a ,, tűzmadár,, főszerepeit kun zsuzsa és havas ferenc
táncolta. a ,, petruska,, című táncjátékot 17 év után láthatta
ismét a közönség : a felújításban lakatos gabriella, sipeki
levente, péter lászló és sallai zoltán táncolta a főszerepeket.
első alkalommal került magyar operaszínpadra a daphnis és
chloé, amelyből longosz híres pásztorregénye alapján - mihaíl
fokin, a xx. századi balettművészet egyik legjelentősebb alakja
írt balettet. az antik hellas népmeséit idéző táncjátékhoz eck
imre készített koreográfiát és az ő betanításában orosz adél
és róna viktor főszereplésével vitte sikerre a dalszínház balett-
együttese.

az új bemutatót a közönség nagy tetszéssel fogadta./mti/

..

bb 83. időjárásjelentés

qqs hk 1966. június 1.

a meteorológiai intézet jelenti június 1-én, szerdán
19 óra 30 perckor :

időnkénti felhősödés

várható időjárás csütörtök estig : időnként felhősödés,
helyenként esővel. gyenge, napközben élénkebb, változó
irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön
19-23 fok között./mti/

20.15/j

..

-52-

Palá

bb 84. fogadás az azerbajdzsáni küldöttség tiszteletére
t ms/gg-lm hk 1966. június 1.

az mszbt országos elnöksége szerdán a barátság házában
fogadást adott az azerbajdzsáni kultúra napjai alkalmából
tejmur alijev vezetésével hazánkban tartózkodó küldöttség és
az azerbajdzsáni vendégművészek tiszteletére.

a találkozón részt vett mihályfi ernő, az mszbt elnöke,
dr. orbán lászló, az mszmp központi bizottságának tagja, a
kb/... hármatl sándor, a hazafias népfront országos ta-
nácsának titkára, valamint az mszbt elnökségének számos tagja,
a külügyminisztérium és a művelődésügyi minisztérium több ve-
zető munkatársa, a kulturális és társadalmi élet sok ismert
személyisége. ott volt f.j. tyitov, a szovjetunió buda-
pesti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

a szívélyes, baráti hangulatu találkozón mihályfi ernő
és tejmur alijev pohárköszöntőt mondott./mti/

*T*osztályvezetője ---

bb 85. nagy lászló költő bolgár kitüntetése

t tf/gg-lm hj

1966. június 1.

a szláv írásbeliség és kultúra ünnepe - május 24 - alkal-
mából a bolgár népköztársaság nemzetgyűlésének elnöksége a cirill-
metód érdemrend első fokozatával tüntette ki nagy lászló kossuth-
dijas költőnké, a bolgár irodalom magyarországi népszerűsítésé-
ben kifejtett munkásságáért. a magas kitüntetést a bolgár
népköztársaság budapesti nagykövetségén, szerdán este vaszil
bogdanov nagykövet nyújtotta át. a kitüntetés átadásánál megje-
lentek a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a kul-
turális kapcsolatok intézete képviselői.

a bensőséges ünnepség kocktélpartival folytatódott. ezt
megelőzően az mti munkatársának kérdésére nagy lászló elmondotta,
hogy 1949 óta foglalkozik műfordítóként a bolgár irodalom
klasszikusainak és mai képviselőinek magyar nyelvre tolmácsolá-
sával. műfordítói érdeklődésének kedvelt területei: a népkölté-
szet, az eposzok, a balladák világa és a modern líra. 1953-ban
,,szablyák és citerák,, címmel jelent meg kötete, később geomilev
,,szeptember,, című eposzát ültette át, 1960-ban mintegy 10 000
sor terjedelemben jelent meg a ,,solymok vére,, bolgár balladák
és népköltészeti alkotások gyűjteménye, hasonlóképpen mint a
,,szablyák és citerák,,.

/folyt.köv./
20.40/j

-53-

Palá

bb 85. /nagy lászló...1.folyt./-lm

fordított egyebek között jónéhány alkotást hrizto botev, peju javorov, hrizto szmirnenszki, nikola vapcarov művei közül és egy sor költeményt a legfrissebb bolgár poézisból.

- a megtisztelő kitüntetést - mondotta nagy lászló - kétszeres örömmel fogadtam, egyrészt mint saját munkám gyümölcsét, másrészt pedig mint a magyar műfordítók kollektívájának egy újabb külföldi elismerését./mti/

bb 86. sarlós istván

gg-lm hk

1966. június 1.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elnökének meghívására brynjulf bull, oslo város polgármestere vezetésével küldöttség érkezett szerdán budapestre./mti/

bb. 87. fogadás az unesco végrehajtó tanácsának tiszteletére

t ms/gg/e hk

1966. június 1.

dr. jóboru magda, a magyar unesco bizottság elnöke szerdán a bizottság elnöksége nevében fogadást adott az unesco végrehajtó tanácsának tiszteletére a néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében. a fogadáson részt vett traumann rezső építésügyi miniszter, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, bográr józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, a magyar unesco-bizottság vezetői és tagjai, valamint a társadalmi és kulturális élet sok más ismert személyisége. ott volt mohammed el fazi, az unesco végrehajtó tanácsának elnöke és felesége, malika el fazi, valamint a végrehajtó tanács budapesten tartózkodó tagjai.
/mti/

- v é g e -

21.43/e

- 54 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. június 2.

bb 1. százezer résztvevő a peremkerületi hangversenyeken - a népművelési idény tapasztalatai a szakszervezetek budapesti tanácsa előtt

hi/tm/s zs hk

1966. június 2.

a most záruló 1965-66-os budapesti népművelési idény főbb tapasztalatait értékelte a szakszervezetek budapesti tanácsa. megállapította, hogy a szakszervezetek népművelő tevékenységében tovább erősödött a politikai, a világnézeti nevelés. különösen a dolgozók nagy tömegeit átfogó ismeretterjesztés eredményei szembetűnőek. a nemzetközi helyzet híreit, a napi eseményeket magyarázó, összefüggő sorozatok mellett egyre népszerűbbé válnak az önálló témát feldolgozó előadások. ilyen tájékoztatókat egy év alatt 12 000 esetben tartottak, csaknem félmillió hallgatónak.

növekedett az ismeretközlés egyéb formáinak vonzóereje is. a muzeumlátogatásokon, városnéző sétákon, országjárásokon különösen a szocialista brigádok tagjai vesznek részt kiemelkedő számban. ujszerű és csakhamar népszerűvé vált kezdeményezés a postások körében az országjáró különvonatok szervezése.

/folyt.köv./

- 1 -

PKK

PKK